…ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

133 (6323) | 1951 оной июлиин 8, воскресенье | Сэн 20 мүнгэн

Продукциин үндэр шанарай түлөө

Манайороной арадай ажахы ашанхи дэбжэлтын ба техническэ прогрессэй замаар хэлбэришэгүйгөөр, түргэн темпээр хүгжэжэ байна. Дайнай хойтохи сталинска табанжэлэй туршада продукци бүтээн гаргалгын хэмжээн нилээд ехээр дээшэлһэн, тиихэтэй хамта тэрэнэй ассортиментнь үргэдэһэн, шанарынь һайжарһан, өөрынь үнэ химдарһан байна.

Промышленностьдахи амжалтанууд хадаа технологиие нарижуулхын, үйлэдбэриин культурые дээшэлүүлхын түлөө советскэ хүнүүдэй ябуулһан тэмсэлэй аша үрэ мүн. Продукци үйлэдбэрилэн гаргалгые ехэдхэхын, шанарыень һайжаруулхын ба өөрынь үные химдаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөөн хадаа манайда ёһотой бүгэдэарадай хэрэг болонхой.

Үйлэдбэрилэн гаргагдадаг продукциин шанарые таһалгаряагүй һайжаруулга арадай ажахын ехэхэн удхашанартай. Коммунистическэ парти болбол промышленна предприятинууд дээрэ технологическа жаяг заршам бэхижүүлхэ, продукциин шанар дээшэлүүлхэ асуудалнуудта хододоо ехэ анхарал хандуулдаг байгаа, хандуулжашье байна. «Манай предприятинуудай **технологическа процессто тон шанга жаяг заршам** туйлаха, технологическа процессэй тодорхой заабаринуудые бүхы предприятинуудта нэбтэрүүлхэ, тэдэниие сахилгын хойноһоо хиналта табиха, тиин тогтоогдоһон стандартнуудта дүүрэнээр харюусажа **шадаха һайн шанартай ба комплектнэ продукци гаргалгые хангаха»** хэрэгтэй гэжэ ВКП(б)-гэй Бүхэсоюзна XVIII конференци өөрынгөө шиидхэбэри дотор заагаа һэн.

Социалистическэ промышленностиин ба хүдөө ажахын хүгжэлтэ, коммунизмын агуулехэ барилгануудые бүтээлгэ, манай ороной ажалшадай тэниглэн байдалай ба культурын ургалта хадаа бүтээн гаргагдадаг продукциин шанар тушаа бүри үндэр эрилтэнүүдые табина.

Коллективээрээ стахановскаар ажалладаг, эрхим шанар туйладаг предприятинуудай, цехүүдэй ба бригадануудай тоо үдэрһөө үдэртэ олошорно. Социалистическэ мүрысөөнэй ябаса дундуур олониитын творческо үүсхэл эли тодоор харагдана, үйлэдбэриин новаторнуудай, түрүү хүдэлмэришэдэй ба бүхэли коллективүүдэй шэнэ шэнэ ахилэлгэнүүд түрэн гарана.

Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ Уральска автомобильна заводой коллектив һаяхан үнэтэ үүсхэл гаргаа. Заводой хүдэлмэрилэгшэд бүтээн гаргаһан машинануудайнгаа хүдэлмэрилхэ ёһотой болзорыень утадхахын түлөө мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэжэ шиидээ. Энэ коллектив предприятиингаа доторой резервнүүдые хэрэглэһэнэй, үйлэдбэриин технологиие нарижуулһанай ашаар, бүтээн гаргадаг «ЗИС — 5» гэжэ автомашинануудай шанарые һайжаруулха ба тэдэнэй заһабаригүйгөөр ажаллаха ёһотой болзорые нилээд ехээр утадхаха уялга абаа.

Уральска автомобиль бүтээгшэдэй эхилэлгэнь Сталинай нэрэмжэтэ Московско автозаводто, Молотовой нэрэмжэтэ Горьковско автозаводто ба ороной бусад олон предприятинуудта халуунаар дэмжэгдээ. Минскэ автозаводой коллектив ашаанай автомобильнуудай ба самосвалнуудай ажаллаха ёһотой болзорые хоёр дахин шахуугаар утадхаха зорилго урдаа табяа. Орджоникидзын нэрэмжэтэ Челябинска заводой хүдэлмэрилэгшэд бүтээн гаргадаг хүдөө ажахын машинануудай ажаллаха ёһотой болзорые утадхахын түлөө тэмсэнэ.

Продукциин шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэл хадаа үйлэдбэриин коллектив бүхэнэй нэрэ хүндын хэрэг мүн. Манай ямаршье предприяти, томо завод гү, али олзоборилгын багахан артельшье һаа, түсэбөө юрэл тоогой талаар бэшэ, харин үйлэдбэрилэгдэдэг зүйлнүүдэй номенклатурын, ассортиментын ба шанарай талаар дүүргэхэ уялгатай.

Партийна, ажахын ба профсоюзна организацинууд продукци гаргалгые ехэдхэхын, шанарыень һайжаруулхын ба өөрынь үные химдаруулхын түлөө мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ уялгатай. Үйлэдбэриин новаторнуудай үнэтэ үүсхэлые бүхы хэмжээгээр дэмжэхэ, түрүү дүй дүршэлые пропагандировалха ба дэлгэрүүлхэ шухала. Партийна организацинууд олониитын дунда ябуулагдадаг партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулан, хүнүүдые ажалдаа коммунистическээр хандадаг, эрхим шанартай продукци бүтээн гаргахын ба фабрично, заводской маркын нэрэ солые дээрэ үргэхын түлөө ехээр оролдодог болгон үдэрһөө үдэртэ хүмүүжүүлхэ ёһотой.

Манай предприятинуудай зэбсэгжэһэн мүнөө сагай тон баян техникэ ба шэнэ оньһон механизмууд болбол үйлэдбэри дээрэ нарин журамтай байха ябадал, техническэ дүримүүд ба заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр сахиха ябадал эринэ. Технологическа жаяг заршам эбдэлгэ хадаа шанар муутай продукци гаргаха ябадалда зайлашагүй хүргэжэ, гүрэнэй интересүүдтэ хохидол ушаруулдаг байна.

Барилгын материалнуудые үйлэдбэрилгэ ба тэдээнэй шанар хадаа арадай ажахын улам ургажа байгаа эрилтэнүүдһээ үшөөл гээгдэжэ байна гэжэ дайнай хойтохи табанжэлэй дүнгүүд тухай мэдээсэл дотор тэмдэглэгдээ һэн. Зарим предприятинуудай ба барилгын материалнуудай промышленностиин Министерствын Главна управленинүүдэй хүтэлбэрилэгшэд энээнһээ зохихо тобшолол хээгүй гэжэ баримтанууд дээрэһээ харагдана. Липецкэ радиатрна, Сукремльскэ шэрэм хайлуулгын, Харьковска плиточнэ заводууд шанар муутай ба комплектнэбэшэ зүйлнүүдые барилганиудта үгэнэ.

Загаһанай промышленностиин Министерство ба тэрээнэй нютагай органууд үнгэрэгшэ жэлдэ загаһа ехээр гутааһанай түлөө, шанар муутай продукци гаргаһанай түлөө ехэхэн шүүмжэлэлдэ нэгэнтэ бэшэ ороһон байна. Гэбэшье, Волго-Каспийска трестын хэдэ хэдэн предприятинуудта жэшээлхэдэ, загаһа гутааха ба доодо сортын продукци гаргаха ушарнууд энэ жэлдэшье үзэгдэһэн байна.

Белоруссиин гуталай ба оёдолой промышленностиин хэдэ хэдэн предприятинуудта үйлэдбэрилэн гаргагдадаг продукциин үндэр шанарай түлөө ёһотой тэмсэл ябуулагданагүй. Ленинградска предприятинуудай гаргаһан гуталнуудые худалдан абагшадай ехээр дуралдаг байхадань, Минскэ фабрикануудай гаргаһан гуталнууд магазинуудта удаан хэбтэдэг байна гэжэ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд мэдүүлнэ.

Доодо шанарай зүйлнүүдые гаргаха, хүдэлмэридөө голодһо гаргаха ябадалые промышленностиин нэгэшье һалбарида, нэгэшье предприяти дээрэ орхижо болохогүй. Партийна организацинууд ба манай хэблэл болбол ажал хэрэгтээ хайша хэрэгээр хандадаг, үйлэдбэриин технологи эбдэдэг, продукциин шанар һайжаруулхын түлөө тэмсэдэггүй хүнүүдые большевистскэ шанга шүүмжэлэлдэ оруулха зэргэтэй.

ВКП(б)-гэй XVII съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо нүхэр Сталин: **«бүтээн гаргагдадаг эд товарнуудай шанарые һайжаруулха, комплектнэбэшэ продукци гаргалгые зогсоохо, продукциин шанар ба комплектнэ байлга тухай советскэ засагай хуулинуудые эбдэдэг гү, али тойрон гарадаг бүхы нүхэдые нюур сахингүй хэһээхэ»** хэрэгтэй гэжэ заагаа һэн.

Партийна ба ажахын организацинууд, манай промышленностиин бүхы хүдэлмэрилэгшэд нүхэр Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгон, продукциин шанарые саашань һайжаруулха тушаа үдэр бүриин анхарал хандуулха ёһотой. Продукциин шанар һайжаруулхын ба өөрынь үные химдаруулхын түлөө тэмсэл хадаа ороной экономикые саашадань дэбжүүлхын түлөө, ажалшадай тэниглэн байдалые һайжаруулхын түлөө, коммунистическэ байгуулалтада шэнэ амжалтануудые туйлахын түлөө тэмсэл мүн.

(«Правдын» июлиин 6-най түрүү бэшэг).

„Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө“ Уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедтэ

Французска элитэ ехэ эрдэмтэ ба олониитын ажал-ябуулагша Фредерик Жолио-Кюридэ Уласхоорондын Сталинска шан барюулагдаба

Эб найрамдал хамгаалха уласхоорондын хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша, французска ехэ эрдэмтэ, Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй түрүүлэгшэ Жолио-Кюридэ «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын Сталинска шангые үсэгэлдэр Кремльдэ, Свердловско зал дотор барюулаа.

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй, советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй, советскэ залуушуулай Антифашистска комитедэй ба бусад олониитын организацинуудай гэшүүд зал дотор үдэрэй хоёр часта сугларба. Советскэ олон эрдэмтэд—СССР-эй наукануудай Академиин үнэнтэ гэшүүд ба гэшүүн-корреспондентнүүд, Академиин научна эмхи зургаануудай сотруднигууд байлсаа. Уласхоорондын Сталинска шангай лауреадууд—эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федерациин түрүүлэгшэ Эжени Коттон ба мексиканска олониитын ажал-ябуулагша Эриберто Хара гэгшэд мүн лэ хабаадалсаба.

Сугларагшад хадаа арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө сусаршагүй тэмсэлшэ, бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ ба французска наукын эрхим ёһо заншалнуудые бэелүүлэгшэ эрдэмтын зал дотор орожо ерэхэдэнь удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтан амаршалбад.

Уласхоорондын Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй 1951 оной апрелиин 6-най тогтоол соносхогдобо. Эб найрамдал сахиха ба бэхижүүлхын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ элитэ ехэ габьяануудые туйлаһанайнь түлөө Фредерик Жолио-Кюридэ «Арадуудай хоорондохи эб найрамдал бэхижүүлгын түлөө» Уласхоорондын Сталинска шан олгогдоһон байна гэжэ тус тогтоол дотор хэлэгдэнэ. Комитедэй түрүүлэгшэ академик Д. В. Скобельцын Фредерик Жолио-Кюридэ Уласхоорондын Сталинска шангай лауреадай диплом ба үбсүүндээ зүүхэ алтан медаль баярай оршон байдалда барюулба, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө арадуудай тэмсэл зоригжуулагша И. В. Сталинай барельеф тэрэ медалиин нюур таладань бэшэгдэнхэй байна.

«Агуухэ Сталинай нэрэтэй холбоотой шагналһаа үлүү ехэ хайра гэжэ советскэ арадта байхагүй, — гэжэ академик Скобельцын лауреадта хандан хэлэбэ. — Танда Уласхоорондын Сталинска шан олгоходоо, энэ Комитет арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаата харилсаануудай түлөө эсэшэгүй, бата тэмсэлшэ мүн гэжэ Таниие мэдэдэг ба дурладаг олон миллион хүнүүдэй һанал бодол, дура хүсэлые мэдүүлбэ. Арадта алба хэхэ, материальна ба оюун бодолой культурын талаар хүн түрэлтэнэй зохёон байгуулһан бүхы үнэтэ ба агуулехэ юумые хамгаалха гэһэн үндэр дээдэ идеянүүдээр нэбтэрһэн ажабайдалтай ба ажал-ябуулгатай Таниие лэ, эб найрамдал хамгаалагшадай эмхидэмэл хүдэлөөнэй зэргэнүүдтэ нэгэдэһэн арадуудай түлөөлэгшэдэй өөрынгөө хүтэлбэрилэгшэ болгон һунгаһаниинь тушаан болоһон ябадал бэшэ.

Танда Уласхоорондын Сталинска шан олголго хадаа наукые дайнай зорилгонуудта ашаглаха ябадалда эсэргүүгээр, арадай интересүүдтэ ба амгалан байгуулалтада алба хэхынь тула өөрынгөө бүхы шадабариие Тандал адляар зорюулдаг ажал-ябуулагшадтай наука Советскэ Союз дотор али тухай ехээр сэгнэгдэдэг байһанай гэршэ мүн».

СССР-эй наукануудай Академиин президент академик А. Н. Несмеянов лауреадые советскэ эрдэмтэдэй үмэнэһөө амаршалба. Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй түрүүлэгшэ Н. С. Тихонов, советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй Президиумэй гэшүүн Т. М. Зуева, советскэ уранзохёолшодой Союзай генеральна секретариин орлогшо К. М. Симонов мүн лэ үгэ хэлэжэ, эб найрамдалай түлөө элитэ ехэ тэмсэлшые амаршалбад.

Уласхоорондын Сталинска шангай лауреат Фредерик Жолио-Кюри хабаадагшадта халуунаар угтагдан, харюугай үгэ хэлээ.

Уласхоорондо Сталинска шангуудые олгохо Комитедтэ

Ф. Жолио-Кюри, Э. Коттон ба Э. Хара гэгшэдэй хүндэлэлдэ уулзалга болобо

Уласхоорндын Сталинска шангуудые олгохо Комитет хадаа Москвада ерэһэн Уласхоорондын Сталинска шангай лауреадуудай—Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй түрүүлэгшэ Фредерик Жолио-Кюри, эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа Федерациин түрүүлэгшэ Эжени Коттон ба Мексиканска олониитын ажал-ябуулагша Эриберто Хара гэгшэдэй хүндэлэлдэ июлиин 6-най үдэшэ уулзалга хэбэ.

Уулзалга дээрэ советскэ элитэ эрдэмтэд, уранзохёолшод, искусствын ажал-ябуулагшад ба советскэ олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд байлсаа. Тус уулзалга халуун хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө.

(ТАСС).

Шэнэ ургасын орооһые жэшээтэ һайнаар зөөхын ба хадагалхын түлөө мүрысөөн

Таряа татаха промышленностиин ба элеваторнуудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй пленум Москвада июлиин 4-дэ дүүрэв.

Бэлэдхэлэй пунктнуудай ба элеваторнуудай коллективүүдэй зүгһөө шэнэ ургасын таряа тушаан абаха бэлэдхэлэй хүдэлмэри тухай СССР-эй бэлэдхэлэй Министрын орлогшо нүхэр Арзамасцев, профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Астахов гэгшэд элидхэл хэбэ. Бэлэдхэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй, түмэр замай станцинуудай ба отделенинүүдэй, гол мүрэнэй пристаньнүүдэй ба портнуудай хүдэлмэришэдэй коллективүүд таряа талха жэшээтэ һайнаар зөөхэ, болзорһоо урид тээхэ ба буулгахын түлөө мүрысэжэ эхилээ.

Ростовско областиин бэлэдхэлшэд, Донской пароходствын речнигүүд болон Хойто-Кавказска түмэр замай станцинуудай ба отделенинүүдэй түмэрзамшад, Саратовска областиин, Краснодарска ба Ставропольско хизаарнуудай түмэрзамшад, речнигүүд ба бэлэдхэлэй хүдэлмэришэд социалистическэ мүрысөөнэй договорнуудые баталба.

Элеваторнуудай түрүү коллективүүд ажалай бүтээсые 10 процентээр дээшэлүүлхэ, таряа тээхэ ба буулгаха ябадалые болзорһоо урид дүүргэхэ, ашаанай эрьесын бүхы операцинуудые 95 процентһээ бага бэшээр механизировалхэ гэһэн уялга абаа.

Бэлэдхэлэй пунктнуудай ба элеваторнуудай хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлые профсоюзай ЦК-гэй пленум һайшааба. Мүрысөөнэй дүнгүүдые баримталан, эрхим шанарай бригадын, таряа эрхимээр хадагалһан складай ба эрхимээр хүдэлмэрилдэг лабораториин нэрэ зэргэ олгохо гэжэ шиидхэгдээ.

(ТАСС).

„Алтан Одоной Кавалер“ гэжэ үнгэтэ шэнэ кинофильм

«Мосфильм» киностудиин үйлэдбэрилэн гаргаһан «Алтан Одоной Кавалер» гэжэ (С. Бабаевскиин романаар) уранһайханай үнгэтэ шэнэ фильм июлиин 4-дэ киногой Московско байшан соо олониитэдэ харуулагдаа. Тус харалгые СССР-эй кинематографиин Министерство эмхидхэбэ. Фильмын сценариие Б. Чирсков зохёогоо, табигшань—Ю. Райзман, главна оператор — С. Урусевский, композиторынь — Т. Хренников.

«Алтан Одоной Кавалер» гэжэ фильм һаяар кинотеатрнуудай экранууд дээрэ харуулагдажа эхилхэ.

(ТАСС).

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Заиграйн аймагай колхозуудта тэжээл бэлэдхэлэй хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет болбол тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухайда Заиграйн аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ринчиногой элидхэлые һаядаа сонособо. Ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха тухай ВКП(б)-гэй обкомой IV ба V пленумүүдэй тогтоолнуудые аймгүйсэдком ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Ринчино тон хангалтагүйгөөр бэелүүлжэ байна гэжэ Министрнүүдэй Совет тэмдэглэбэ.

Аймагай олохон колхозууд корнеплодуудые, силоснэ культурануудые ба олонжэлэй ногоонуудые тариха түсэбөө дүүргээгүй, набшаһата тэжээл ба силос даралгые таһалдуулжа байна. Июлиин 5-най байдалаар, набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ түсэб оройдоо 23,2 процент, силос даралга—13,9 процент дүүргэгдээ.

Аймгүйсэдкомой хайхарамжагүй байһанһаа шалтагаалан, аймагай колхозуудай зарим хүтэлбэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд тэжээл силосовалха, набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ техникые бүдүүлигээр эбдэлгын, хууран мэхэлэлгын ба билдагууша ябадал гаргалгын замда ороһон байна.

Июниин 25-да Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо бороложо ба бургааһанай 5 сантиметр хүрэтэр диаметртэй һалаануудаар, үнгэрһэн жэлэй үжэнги һолоомоор ба таряанай бог үбһэнүүдээр эртын силос дарагдаһан байха юм. Силос дараха үедэнь МТС-эй директор нүхэр Воробьев ба таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Сафронов байлсаа. Силос болохо зүйлнүүдые даража нигтаруулаагүй, нүхыень уридшалан юумээр хушангүй, элһээр бүглэһэн байна. 3 тонно силос дараһан аад, 10 тонно дараабди гэжэ энэ колхозой правлени аймагай хүдөө ажахын таһагта мэдээ хүргэбэ, мүн набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ талаар 20 центнер үлүү бэшэгдээ.

Июлиин 1-нэй байдалаар «Улаан Эрхирик» колхоздо 110 тонно набшаһата тэжээл бэлэдхэгдээ гэжэ тоологдоһон байгаа, харин шалгаад үзэхэдэ 35 тонноһоо үлүү бэшэ байба.

Аймагай колхозууд силоснэ барилга бэлэдхэхэ түсэбөө оройдоо 28,8 процент дүүргээ. «1-ое Мая», Энгельсын нэрэмжэтэ, Маленковой нэрэмжэтэ, «Улаан Эрхирик» ба бусад зарим колхозууд силоснэ барилгануудай бэлэдхэлые оройдоо эхилээдүй байһаар.

Заиграйн аймгүйсэдком ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Ринчино үбһэ хуряалгада бэлэдхэхэ ба тэрэниие хуряаха ябадалда тон хайхарамжагүйгөөр хандаһан байна.

«Улаан Эрхирик» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Санжиев, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев гэгшэд правительствaар тогтоогдоһон үбһэ сабшалгын түсэбые хаһаһан байгаа. Жэшээлхэдэ, «Улаан Эрхирик» колхоздо үбһэ сабшаха үйлэдбэриин даалгабаринь түсэбөөр тодорхойлогдоһон 4 мянган гектарай оронд 3.100 гектар байхаар бригаданuудта ба звенонуудта хүргэгдэһэн байба. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үбһэ хуряаха хүдэлмэриин түсэбынь, тодорхойлогдоһон 1046 гектарай орондо, 688 гектар байхаар зохёогдоо.

Аймагай колхозуудта үбһэ хуряалга мүнөө хүрэтэр үргэнөөр дэлгэрүүлэгдээдүй. Зарим колхозууд, жэшээлхэдэ «Красный опытник», Маленковой ба Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд үбһэ хуряалгын машинануудай ба зэр зэмсэгүүдэй заһабариешье дүүргээдүй.

Аймагай зарим колхозуудай зүгһөө тэжээл бэлэдхэлгэдэ гэмтэ муугаар хандаһан ябадал юун дээрэһээ тохёолдооб гэбэл, Заиграйн аймгүйсэдком ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Ринчино колхозуудаа тон хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ, гүрэнэй түсэбүүдые дүүргэлгэдэ жаяг заршамгүйгөөр хандадаг ба малаа үбэл бэлшээхээр баг'аадаг колхозуудай гээгдэнги хүтэлбэрилэгшэдэй нүлөөндэ ороно. Колхозуудта ажалай жаяг заршам ба ажал эмхидхэлгын асуудалнуудые аймгүйсэдком анхарнагүй, ниитын малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха тухай парти ба правительствын тогтоолнуудай гүйсэдхэлые шалганагүй, олон тоото хубхай директивэнүүдые гаргаха ба найдуулга хэхэ ябадалаар колхозуудтахи эмхидхэлэй хүдэлмэриие һолино.

Гүрэнэй түсэбүүдэй дүүргэлтые таһалдуулдаг ба хууран мэхэлхэ ааша гаргадаг хүнүүдтэ — МТС-үүдэй ба колхозуудай зарим хүтэлбэрилэгшэдтэ аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ринчино тэсэмгэйгээр, эбсэнгеэр хандана.

Тэжээл бэлэдхэхэ ябадалда хэрбээ һаяар эрид хубилалта туйлаагүй һаань, гүрэнэй түсэбэй гүйсэдхэл хангаагүй, мүн хууран мэхэлэлгын баримтануудта хамаагүйгөөр хандаа һаань, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын тушаалһаа гаргаха тухай асуудал табиха гэжэ Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ринчинодо һануулба.

Силоснэ барилгануудай, үбһэ хуряалгын машинануудай заһабариие гурбан үдэрэй болзор соо дүүргэхыень, гараар үбһэ сабшаха зэр зэмсэгүүдые худалдан абаха ба хэхэ ябадал бүрин түгэсхэхыень, бүхы колхозуудые үбһэ хуряалгада дары оруулхыень, тэжээл бэлэдхэлгэдэ бүхы колхознигуудай, тэрэ тоодо подростогуудай гаралга туйлахыень, МТС-үүдэй ба совхозуудай үбһэ хуряалгын бүхы машинануудые ба силосорезкэнүүдые хүдэлмэридэ гаргахыень, мүн хүдэлмэриин тогтоогдоһон нормонуудые үдэр бүри колхознигуудта дүүргүүлхыень, колхоз бүхэндэ тэжээл суглуулха график дүүргүүлхыень колхозуудай правленинүүдһээ, бригадирнуудһаа, малажалай фермэнүүдые даагшадһаа, МТС-үүдэй директорнүүдһээ ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдһээ эрихэ эрилтээ дээшэлүүлхэ гэжэ дурадхаад, Министрнүүдэй Совет болбол аймагай колхозуудта тэжээл бэлэдхэл эмхидхэлгэдэхи алдуунуудаа дары усадхахыень Заиграйн аймгүйсэдкомые ба тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Ринчиное уялгалаа.

Колхоз бүхэндэ бэлэдхэгдэһэн тэжээлэй тоо ба шанарые саг үргэлжэ шалгажа байха, набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ба силос дараха техникын талаар колхозуудта практическа туһаламжа үзүүлхэ гэжэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые ба МТС-үүдэй директорнүүдые уялгалаад, колхозуудта бэлэдхэһэн тэжээлэй тоое зүбөөр бүридхэхэ хэрэгтэ нарин хиналта тогтоохыень тэрэшэлэя дурадхагдаа. Министрнүүдэй Совет болбол тэжээл бэлэдхэлэй тоо бүридхэлдэхи хууран мэхэлэлгын практикада эсэо табихые шууд эриһэн ба ниитын малажалда тэжээл бэлэдхэлгые амжалтатайгаар үнгэргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө колхознигуудай ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда эмхидхэхые, үбһэ хуряалгын түрүүшүүлэй дүй дүршэл бүхы колхозуудай дунда дэлгэрүүлхые дурадхаһан байна.

Заиграйн аймагай колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ба силос дарахадаа голодһо гаргаһан, хууран мэхэлһэн гэмтэ нюурнуудые хуулиин харюусалгада дары хабаадуулха гэжэ республикын прокурор нүхэр Хмелевто дурадхагдаа, гүрэндэ үбһэ тушааха түсэбөө аймагай колхозуудай дары дүүргэхэ ябадал хангахыень Заиграйн аймгүйсэдкомдо дурадхагдаа.

Тэрээнһээ гадна, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтооһон болзор соо малажалай байрануудые заһабарилха ба бариха түсэбөө колхоз бүхэнэй дүүргэхэ ябадал хангахыень Заиграйн аймгүйсэдкомдо дурадхагдаа.

Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэриин ёһоор, энэ тогтоол ажалшадай депутадуудай аймагуудай, сельскэ ба сомонуудай Соведүүдэй заседанинууд дээрэ бүхы аймгүйсэдкомүүдаар зүбшэн хэлсүүлэгдэхэ ёһотой.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

НИИТЭ-ПОЛИТИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ЭРИД ҺАЙЖАРУУЛХА

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой IV пленумэй шиидхэбэрииe бэелүүлэн, Заиграйн аймагай партийна зарим эхин организацинууд хүдөөдэхи ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрииe бага зэргэ һайжаруулһан байна.

Хандагатайн леспромхозой партийна эхин организаци (директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр А. Нарицын) хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай дунда политическэ болон культурна хүдэлмэри һайнаар табинхай. Тус организациин агитколлектив агитационно хүдэлмэрез түсэбэй ёһоор ябуулна. Агитаторнууд Зубакин, Дампилов, Красиков ба бусад өөһэдынгөө жэшээтэ ажалаар Гүрэнэй даалгабари дүүргэхэ хэрэгтэ модо бэлэдхэгшэдые зоригжуулна. Леспромхозой ба участогуудайнь клубуудай дэргэдэ уранһайханай самодеятельностиин гурбан кружогууд хүдэлмэрилжэ, модо бэлэдхэлшэдтэ зүжэг наада харуулна.

Мүн Эрийскэ леспромхозой, Тельманэй нэрэмжэтэ, «Красный опытник» колхозуудай партийна эхин организацинууд ниитэ-политическэ хүдэлмэрииe зарим тэды һайжаруулаа. Зүгөөр, иимэ жэшээнүүдые хургаараа тооложо харуулхаар үсөөн байна. Юрэнхы дээрэнь абаад үзэхэдэ, Заиграйн аймаг дотор ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана, ажахын-политическэ зорилгонуудтай холбуулагданагүй.

ВКП(б)-гэй обкомой IV пленумэй шиидхэбэриин ёһоор агитационно-ниитын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрез шэнэдхэн һайжаруулжа шадаагүй партийна организацинууд эндэ олон. ВКП(б)-гэй айкомой ба партийна зарим организацинуудай зүгһөө агитколлективүүдэй хүдэлмэрииe хүтэлбэрилгэеэ һуларуулһан дээрэһээнь агитаторнуудай тоо хороһон байна. РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай кампаниин үедэ аймаг дотор мянга гаран агитаторнууд бии байһанаа, мүнөө 600 хүн болотороо хороо.

Заиграйн аймаг дотор ой модоной промышленностиин томо томо предприятинууд олон. Тус предприятинууд «Бурмонголлес» трестдэ үгтэһэн гүрэнэй даалгабариин 60 процентые дүүргэхэ ёһотой юм. Партийна организацинууд халаа модо бэлэдхэлшэдэй дунда политическэ хүдэлмэрииe үргэнөөр ябуулха зэргэтэй. Гэбэшье, Баруун-Тарбагатайн (директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Зенин), Черемуховска (директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Павлов), Шулуутайн (директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Герасимов) леспромхозуудай партийна организацинууд ниитэ-агитационно хүдэлмэрииe тон муугаар ябуулна. Нүхэд Зенин, Павлов ба Герасимов гэгшэд албан хойрог методээр хүдэлмэрилдэг, участогууд дээгүүрээ хаа-яа ябадаг ба модо бэлэдхэлшэдэй дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ оролдодоггүй юм. Тус леспромхозуудай участогууд дээрэ хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэхэеэ болишонхой, ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагданагүй. Мүн цехүүд ба гаражууд соонь үни заяанда бэшэгдэжэ хуушаршаһан лозунгнууд, плакадууд хадаатай байдаг. Түрүү хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые согсолон бусадай дунда дэлгэрүүлхын тулада эдэ леспромхозуудай директорнуудые политическэ талаар орлогшод ба партийна организацинууд юушье хэнэгүй. Тиимэһээ Баруун-Тарбагатайн, Черемуховска ба Шулуутайн леспромхозуудай үйлэдбэриингөө түсэбүүдые гүйсэд дүүргэдэггүйнь гайхалтай бэшэ.

Олон колхозуудай гэшүүдэй дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Жэшээнь, «Улаан Эрхирик» колхозой (парторганизациин секретарь нүхэр Бальжиров) Ацагад, Старый Онохой гэжэ участогуудта хүдэлмэрилдэг колхознигуудай дунда үнгэрэгшэ үбэлһөө хойшо нэгэшье хөөрэлдөөн үнгэргэгдөөгүй. Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой парторганизаци (секретариинь нүхэр Батуева) трактористнууд Дампилов, Намшеев, Батуева, һаалишан Бадмаева, хонишон Базарханов болон бусадай хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлдэггүй байна. Тус колхоздо ханын газетэ ба «дайшалхы хуудаһанууд» хаа-яа гаргагдана.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизаци ниитэ-политическэ хүдэлмэрииe мүн лэ муугаар ябуулна. Тус организаци апрель һара соо нэгэшье суглаа үнгэргөөгүй. № 2 бригадада энэ жэлдэ нэгэшье хөөрэлдөөн ба элидхэл хэгдээгүй. Колхозой правлениин ажал-ябуулгые парторганизациин хинан шалгадаггүй дээрэһээ тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Ботов шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые хабшадаг, гэшүүдэйнгээ ажаглалтануудые тоодоггүй, шухала асуудалнуудые эдэбхитэдтээ зүбшэн хэлсэдэггүй байна.

ВКП(б)-гэй айком болбол аймагай партийна эдэбхитэдые политическэ хүдэлмэридэ үргэнөөр хабаадуулха ябадал туйлажа шадаагүй. ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой гэшүүд нүхэд Ринчино, Привалов ба Перевалов, аймагай газетын редактор Шергина, прокурор Петушинова, хүдөө ажахын таһагай главна агроном Метляев, Курбын МТС-эй ахалагша агроном Макарова ба бусад ажалшадай дунда политическэ темээр элидхэл ба лекцинүүдые уншадаггүй байна.

Тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй айком ба аймагай культурно-гэгээрэлэй таһаг (даагшань нүхэр Дагбаев) түрүү клубуудай, библиотекэнүүдэй, улаан булангуудай хүдэлмэрииe согсолон шэнжэлнэгүй. Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхарал багаар табигдана. Зарим клубууд ехэнхидээ хаалтатай байдаг. Жэшээнь, Доодо-Курбын хүдөөгэй клубые даагша нүхэр Дармаева клубаа хаажархёод, һанаа ямархан һуужа байдаг. Тэндэ лекци ба элидхэлнүүдшье уншагдадаггүй, уранһайханай самодеятельностиин кружок эмхидхэгдээгүй. Сталинай (В-Илька) ба Орджоникидзын нэрэмжэтэ колхозуудай клубууд овощехранилищи болгогдошонхой.

Культурно-гэгээрэлэй таһагай дэргэдэ 32 хүнһөө бүридэһэн лекторскэ группа (хүтэлбэрилэгшэнь нүхэр Крушельницкий) бии аад, лекци ба элидхэлнүүдые үсөө уншана. Лекционно хүдэлмэридэ хүдөөгэй интеллигентнэр олоор хабаадуулагданагүй.

Зарим колхозуудта кино хаа-яа харуулагдана. Жэшээнь, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи бригадын гэшүүд 1950 оной январьһаа хойшо кино хараагүй. Тэрэшэлэн Сталинай, Молотовой, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозуудта иимэ ушарнууд үзэгдэнэ.

Аймаг дотор хэблэл тараалга һулаар эмхидхэгдэнхэй. Илангаяа «Бурят-Монголой үнэн» газетэ, «Путь Сталина» гэжэ аймагай газетэ муугаар тараагдана. Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо «Бурят-Монголой үнэн» газетэ нэгэшье экземпляр захигдаагүй. Тэрэшэлэн Маленковой нэрэмжэтэ ба «Улаан Эрхирик» колхозууд тус газетые 3—5 экземпляр захинхай.

Колхозуудые ба предприятинуудые радиофикацилха тухай ВКП(б)-гэй обкомой пленумэй шиидхэбэри энэ аймагта дүүргэгдэнэгүй. 11 колхозууд радиофикацилагдаадүй байһаар. Колхозууд хоорондын радиоузел Курбада хоёр жэлэй турша соо баригдабашье, дүүргэгдээдүй.

Ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ байһан дутагдалнуудые бүришье олоор харуулжа боломоор. Зүгөөр, дээрэ дурсагдаһан баримтанууд тус хүдэлмэриин муугаар табигданхайе элеэр гэршэлнэ. ВКП(б)-гэй Заиграйн айком ниитэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудые кампаниин ёһоор шиидхэнэ. ВКП(б)-гэй айкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө нютагуудаар ябахадаа партийно-политическэ ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэрииe һайжаруулха хэмжээ абахын орондо, ажахын асуудалнуудаар үлүүсэ һамаарна.

«Политика ба ажахы бэе бэеһээ таһаршагүй: тэдэнэр хамта байдаг ба хамта ябуулагдадаг» гэжэ нүхэр Сталин һургана. Манай партиин агуу ехэ вождь нүхэр Сталинай энэ заабарииe хүдэлмэридөө хүтэлбэри болгон ВКП(б)-гэй Заиграйн айком ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрииe эрид һайжаруулжа, ВКП(б)-гэй обкомой IV ба V пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ зэргэтэй.

Д. Санжимитыпов,
манай корр.

Иволгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 700 үлүүтэй гектарта хабарай тарилга хэнхэй. Тариан ажалай бригада тарианӑй талмайн га бүриһөө дунда зэргээр 14 центнер, тиихэлэ рекордно участогай га бүриһөө 150 пүүд тарян хуряаха үялга абанхай. Мүнөө колхозой поли дээрэ тарян һайнаар ургажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: колхозой түрүүлэгшэ Гармаев, Иволгын МТС-эй ахалагша агроном Херсон, тариан ажалай бригадын бригадир Будажапов гэгшэд шэниисын ургаса үзэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

Гүрэнэй анхарал

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд тушаа манай гүрэн туйлай ехэ анхарал хандуулна. Хориин аймаг дотор 915 эхэнүүд гүрэнэй тэдхэмжэ абадаг. 1951 оной түрүүшын хахад жэл соо тэдэнэртэ 304920 түхэригэй тэдхэмжэ түлэгдөө.

Аймагай 11 эхэнэрнүүд «Эхэ-геройн» хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн, 170 хүн «Эхын аллар» гэжэ орденуудаар, 44 хүн «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Б. Намжилон.

35 гүүнһээ 35 унаган

Кондын сомоной «Коммунизм» колхозой (Ярууна) колхозник Вандан Аюшиев олон жэлдэ адуу харууһалжа, ехэ мэргэжэлтэй болонхой. Тэрэ хадаа һүүлэй 3 жэлэй туршада 100 гүүн бүриһөө 100 унага абаһан байна.

Нүхэр Аюшиев энэ жэлдэ «Республикын эрхим адуушан» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөө. Мүнөө хаража байһан 35 гүүнһээ 35 унага абаад, бүтэн бүринөөр түлжүүлжэ байна.

Ц. Дандаров.

Барилгашадай бригада

Яруунын аймагай Үлдиргын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой барилгын бригадые коммунист Е. Очиров хүтэлбэрилнэ. Тус бригада үнгэрэгшэ хабар үхэрэй зунай байрануудые барижа ба һэльбэн заһабарилжа дүүргээ һэн.

Мүнөө нүхэр Очировай бригада 100 толгой үнеэнэй байха типовой байра барижа байна.

Таряа хуряалгада бэлэдхэл

Шалгалта юу харуулааб?

Таряа хуряалгые гээлтэ хоролтогүйгөөр, хаһа саг соонь үнгэргэхэ гээшэ имагтал бэлэдхэлһээ, илангаяа комбайнуудай заһабарилгын шанарһаа дулдыдадаг.

Таряа хуряалгада бэлэдхэлэй ябасые шалгаад үзэхэдэ, Мухаршэбэрэй аймагай МТС-үүд ба колхозууд энэ хүдэлмэрииe эмхитэйгээр ябуулжа эхилээдүй байба. Хонхолойн МТС-эй 51 комбайнуудай 32-ынь заһабарилагдаа. Тиихэдэ тус МТС-эй 51 комбайнернуудай оройдоо 27-ниинь заһабарилга дээрэ хүдэлмэрилнэ. Гадна, энэ МТС-тэ хуряалгын бусад простой машинанууд заһабарилагдажа эхилээдүй.

МТС-эй харьяата колхозууд таряа хуряалгын нэгэшье машина заһабарилаадүй байһаар. Жэшээнь, «Искра» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Иванов) 18 жатка заһабарилха аад, нэгыешье заһабарилаадүй байба. Тэрэшэлэн тус колхозой сушилканууд, хушалтатай тогууд һандаршанхай хэбээрээ. Ашаанай тэргэнүүд ба бусад зэр зэмсэгүүд баһа бэлэдхэгдэнэгүй.

Мүн Суулгын МТС-эй харьяата Молотовой, Андреевэй нэрэмжэтэ, «Комсомол» колхозууд таряа хуряалгада бэлэдхэл эхилхээ забдаашьедүй. Жаткануудынь, хушалтатай тогуудынь, сушилкануудынь заһабарилагдажа эхилээдүй б[…]
һаар.

Таряа хуряалгынгаа машина[…]дые хэзээ заһабарилжа эхил[…]
найб гэжэ Молотовой нэрэм[…]
колхозой правлениин түрүүл[…]
Л. Аюшеевһээ асуухадамнай, «[…]
ряа хуряалгын бэлэдхэлэй хү[…]
мэрииe мүнөөдөө хэнэгүйбди, […]
хүдэлмэриин бэлэдхэлые эхи[…]
саг эртэ юм бэзэ» — гэбэ.

Суулгын МТС (директорынь […]
хэр Д. Дашиев) комбайнуудайн[…]
заһабарилгые тэсэхын аргагүйг[…]
унжагайруулна. Эндэхи заһаба[…]
лагшад-комбайнернуудай дун[…]
социалистическэ мүрысөөн эм[…]
хэгдээгүй. МТС-эй ахалагша м[…]
ник нүхэр А. Дудник комбайн[…]
дай заһабарилгын ябасые ба т[…]
нэй шанарые мэдэнэгүй. Тиэд за[…]
барилгын шанар муу.

Таряа хуряалгые бүрин тү[…]
бэлэдхэлтэйгээр угтажа, энэ жэ[…]
баян ургасые гээлтэ хоролтог[…]
гөөр хуряажа, гүрэндэ таряа […]
шаалгын түсэбые амжалтатайг[…]
дүүргэхын хойноһоо колхоз […]
МТС бүхэн оролдохо уялгатай.

Рейдовэ бригада:

Д. Цыренов — аймагай га[…]
тын редакт[…]

В. Якунин — аймгүйсэдком[…]
хүдөө ажахын таһаг[…]
ахалагша агроно[…]

Б. Дымбрылов — «Б. М. үнэ[…]
газетын корреспонде[…]

Бэлэн болоодүй байһаар

Заиграйн аймагай колхозуудай орооһото культурануудай полинуудай тарян һайнаар ургаад, халюуран харагдана. «Энэ жэлдэ одоол һайн ургаса абтахань ха» гэжэ колхознигууд хэлсэнэ. Тиин иимэ ургасынгаа хойноһоо имагтал һайнаар харууһалха хэрэгтэй. Мүн тэрэнээ гээлтэ хоролтогүйгөөр, хаһа саг соонь хуряажа абахын тула эртээнһээ бэлэдхэхэ шухала.

Гэхэтэй хамта, тус аймагай колхозууд таряанайнгаа ургасын хойноһоо муугаар харууһална. Жэшээнь, Сталинай нэрэмжэтэ (Доодо Курба), Кагановичын, Орджоникидзын, 18 партсъездын нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд таряанай үбһэ түүлгэдэ нэгэшье хүниие гаргаагүй.

Таряа хуряалга болотор бага саг үлөө. Гэбэшье, аймагай колхозууд энэ шухала кампанида бэлэдхэлэй хүдэлмэри оройдоо эхилээдүй байна. 18 колхозуудай миил 3-ниинь жаткануудаа заһабарилжа эхилээ. Аймагай колхозууд 70 жатка заһабарилха байгаа һаа, мүнөө оройдоо 6-ень заһабарилһан ба таряа сэбэрлэдэг 171 машинануудай, 19 морин молотилкануудай нэгэниинньшье бэлэн болоодүй.

«XVIII партсъезд», Кагановичын, Сталинай нэрэмжэтэ, «1-ое Мая», Энгельсын нэрэмжэтэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Угрюмов, Эрдынеев, Спиридонов, Базаров гэгшэд таряа хуряалгын машинануудые заһабарилхаһаа байтагай, үбһэ хуряалгын машинануудые арайхан заһабарилжа байнабди гэжэ хэлэнэ. Тиин эдэ колхозууд үб[…]
хуряалгын машинануудые үни […]
ла заһабарилаад, таряанай хуря[…]
гада бэлэдхэл мүнөө үргэн[…]
ябуулха хүсэд арга боломжо[…]
байгаа.

Зерносушилкануудые, хушал[…]
тай тогуудые, һарабшануудые, т[…]
ряа хадагалха складуудые за[…]
барилга ба барилга нэгэшье ко[…]
хоздо эхилээдүй.

Мүн машинно-тракторна стан[…]
нууд таряа хуряалгада баһал ха[…]
галтагүйгөөр бэлэдхэжэ бай[…]
Курбын МТС (директорынь нүх[…]
Воробьев) «Коммунар» гэжэ […]
комбайн, 2 самоходно комба[…]
«МК—1100» гэжэ тракторна 4 м[…]
лотилка үшөө заһабарилаад[…]
Комбайн бүхэндэ комбайнерну[…]
дые томилоодүй байһаар. Тэрэшэл[…]
хуряалгада ябаха тракторнууд з[…]
һабарилагданагүй. Мүн Нов[…]
Брянска МТС (директорынь нүх[…]
Сумцов) иимэрхүү бэлэдхэлтэй.

Таряа хуряалгада бэлэдхэл[…]
хүдэлмэрииe түргэдхэхын тула а[…]
магай партийна, советскэ орган[…]
зацинуудай хүтэлбэрилэгшэд эр[…]
шууд хэмжээнүүдые мэнэ гэһэ[…]
абаха ёһотой.

«Б. М. үнэн» газеты[…]
рейдовэ бригада:
П. Шульгин,
Усть-Курбын сельсоведэ[…]
түрүүлэгш[…]
С. Цындежапов,
аймгүйсэдкомой хүдө[…]
ажахын таһагай агроном[…]
Д. Санжимитыпо[…]
«Б. М. үнэн» газеты[…]
корреспонден[…]

Коммунизмын агууехэ барилганууд ба оронииe электрификацилга

Бидэнэй мүнөө ажаһуугша энэ үе хадаа Ленин—Сталинай партиин агууехэ идеянуудэй илан мандаһан жаргалта эпоха боложо манай Эхэ ороной түүхэдэ орохо байна.

Коммунизмын материально-техническэ база байгуулха тухай ленинско-сталинска һургаал бүхы советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулхы ажал-ябуулгануудай дайшалхы программа болоо, манай социалистическэ Эхэ ороной экономико ба культурые хүгжөөлгөөр түйлагдаһан гайхамшагта амжалтануудай энэ үндэһэниинь болоно.

Коммунистическэ общество имагтал дээдэ техникын база дээрэ байгуулагдажа болохо юм гэжэ агууехэ вождьнор В. И. Ленин, И. В. Сталин һурганад.

Электрификацилгые коммунизмын техническэ база гээшэ гэжэ харадаг Ленин, Сталинай идеянууд мүнөө эршэмтэйгээр бэелүүлэгдэжэ байна. Коммунизмын агууехэ барилганууд, байгаалииe шэнэдхэхэ гайхамшаг түсэб, хэдэн зуугаад томо электроцентральнуудай барилга, промышленность, транспорт ба хүдөө ажахые улам үргэнөөр электрификацилга —эдэ бүгэдэн дотор наукын агууехэ корифейнүүдэй, хүн түрэлтэнэй генинүүдэй—Ленин, Сталинай идеянүүдэй мандалгые харанабди.

Советскэ гүрэнэй тогтоһоор оройдоо 33 жэл үнгэрбэ. Тээд, эдэ жэлнүүдтэ амгалан ажаллаха аргатай байгаа аалди? Хэдэн жэлнүүднай гадаадын ба дотоодын дайсадай баадхаһан хүндэ хүшэр, шуһата дайн байлдаануудта ошоо гээшэб! Һандаралые һэргээн бодхоохын тулада бага бэшэ саг хэрэгтэй байгаа. Тиимэһээ, большевистскэ партяар хүтэлбэрилэгдэдэг советскэ хүнүүд тон богонихон болзор соо угаа ехэ амжалтануудые туйлажа шадаһан байна. Тиин, эдэнэр манай Эхэ оронииe хүсэтэ социалистическэ держава болгожо хубилган, социализм байгуулаад, коммунизмда дамжан оролгые эршэмтэйгээр бэелүүлжэ байна.

Советскэ общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын агууехэ хүсэниинь энээндэ элеэр харагдана.

Большевистскэ партиин сэсэн мэргэн политикань, ажахын социалистическэ системын булюу һайниинь, советскэ хүнүүдэй героическа ажалынь агууехэ илалта хангаа —дайнай хойто тээхи түрүүшын табанжэлэй түсэбые эршэмтэйгээр дүүргэлгэ хангаа. Советскэ Союз бүри ехэ хүсэтэй орон болобо.

Социалистическэ экономикын хүгжэлтэ хадаа СССР дотор байгуулагдаһан хүсэтэ энергетическэ базада түшэглэнэ. 1950 ондо электроэнерги үйлэдбэрилгэ табанжэлэй түсэбэй даалгабарииe үлүүлһэн ба 1940 оной хэмжээһээ 87 процентээр дээшэлһэн байгаа. 1950 ондо промышленностьдахи ажалые электрын хүсөөр зэбсэглэлгэ 1940 онойхиһоо нэгэ хахад дахин ургаа.

Мүнөө үедэ манай Эхэ орон электрификацилгынгаа темпээр капиталистическэ алишье оронииe буляа. Электроэнерги үйлэдбэрилгын масштабай талаар манай орон арбантабадахи һууриДа байһан аад, Европодо нэгэдэхи һуури эзэлээ, США-е шууд хүсэжэ ябана.

Советскэ энергетикэ бүхы арад зоной интересүүдые хангана. Энэ хадаа ажалые хүнгэдхэнэ, коммунистическэ общество байгуулгын темпые хурдадхана, тиин материальна элбэг дэлбэг баялиг бии болголгодо, культурые дээшэлүүлгэдэ туһална.

Коммунизмын агууехэ барилганuудые бүтээлгэ хадаа ороноо электрификацилгын шэнэ, ехэ алхам болохо байна.

Коммунистическэ общество байгуулха тухай ленинско-сталинска һургаал дотор байгаалииe шэнэдхэн хубилгаха проблемэ ехэ һуури эзэлдэг.

Манай орон доторхи газартаряалангай тон шухала массивууд ба промышленна олон районууд Кавказай, Поволжьеын, Дунда Азиин элһэн губитай, ган гасуурта дайрагдадаг тала газарнуудтай зэргэлжэ байдаг гээшэ. Элһэн губи газарнуудай халуун амисхал заримдаа СССР-эй европейскэ хубиин ой модото зоно хүрэтэр ошодог байха юм. Ган гасуур ба хуурай һалхинууд хара хүрьһэтэ Центральна ба илангаяа Ростовско болон Ставропольско талануудые, Урда Украиные ба Хойто Крымые, Поволжье ба Аралшадарые хохидуулдаг.

Революциин урда тээхи Россин таряашанай үмсын жэжэ ажахынь байгаалиин тиимэ аюулта хохидолһоо оройдоо хамгаалгагүй байдаг байгаа.

Советскэ засаг лэ эдэ элһэн губинуудые ба талануудые эрхим шанартай газарнууд болгон хубилгахын түлөө сэхэ шууд тэмсэл эмхидхэһэн байна.

Уһалалгын системэ байгуулха үргэн программа бэелүүлгэ хадаа дайнай урдахи табанжэлнүүдэй ба дайнай хойто тээхи үедэ хооһон губи талануудай хэдэн миллион гектар талмайе шанаржуулан, культурна эдлүүриин газар болгоо.

Манай ороной социалистическэ экономикын дэбжэлтэ, наука ба техникын бадаралта хадаа байгаалииe шэнэдхэн хубилгаха гайхамшаг комплексно түсэбүүдые бэелүүлхэ, угаа томо гидроэлектростанцинууд ба каналнуудые, уһалалгын ба уһажаруулгын системэнүүдые бариха арга боломжо хангаа. Энэ программые нүхэр Сталин зохёоһон ба зоригжуулһан байха юм.

Волга, Днепр, Дон ба Аму-Дарья мүрэнүүд дээрэ эрхилэгдэжэ байгаа агууехэ барилганууд—коммунизмын материально-техническэ база байгуулха сталинска программые бэелүүлгэдэхи шухалын шухала шэнэ шата мүн.

Эдэнэй айхабтар ехэ маштабые ба арадай ажахын удхашанарые доор толилогдоһон таблица элеэр харуулна гэбэл:

Коммунизмын барилганууд ба тэдэниие барижа дүүргэхэ болзорнууд	Тодорхойлогдоһон хүсэниинь (мянган квт.)	Дунда зэргын уһатай жэлдэ электроэнерги үйлэдбэрилгэнь (миллион квт.)	Уһалагдаха ба уһажаруулагдаха талмай (миллион га.)
Куйбышевска гидроузел, 1950—1955 онуудта	2000	10000	1
Сталинградска гудроузел 1951—1956 онуудта	1700	10000	13
Главна Туркменскэ канал, 1951—1957 онуудта	100	500	8,3
Каховско гидроузел (Молочная мүрэн дээрэ баригдаха ГЭС-тэй хамта), 1951—1956 онуудта	260	1200	3,2
Волго-Донской канал, уһалалгын ба уһажаруулгын системэнүүдтэйгээ, 1947—1952—1956 онуудта	160	800	2,75
Бүхы барилганууд	4220	22500	28,25

Тиимэ болохолоороо, шэнэ ех[…]
гидроэлектростанцинуудай хам[…]
тынь хүсэн 1921 ондо 10—15 жэлэ[…]
болзортойгоор зохёогдоош[…]
ГОЭЛРО-гэй түсэбөөр хараалагда[…]
һые гурба дахин үлүүлхэ байн[…]
бшуу. Энэ ехэ электроэнерги[…]
арадай ажахыда хэрэглээд байха[…]
да, 100 гаран миллион хүдэлмэ[…]
ришэдэй физическэ ажалые һэлих[…]
зэргэтэй.

Шэнэ гидроэлектростанцинуудай[…]
жэлэй үйлэдбэрилгэнь 22 мил[…]
лиард киловатт-часһаа дээшэ байха[…]
болоно. Энэ хадаа Дани, Финлянди[…]
Голланди, Бельги ба Испани мэ[…]
тын гүрэнүүдэй электростанцинуу[…]
дай хамтын үйлэдбэрилгэһөө үлү[…]
байха, Францин бүхы гидроэлек[…]
тростанцинуудай үгэжэ байһые […]
дахин үлүүлхэ, мүн Италиин бүхы[…]
электростанцинуудай үйлэдбэрил[…]
гые холо үлүүлхэ юм.

Шэнэ гидроэлектростанцинуудые[…]
ашаглалга хадаа экономикын бү[…]
хы һалбаринуудай хүсэтэ дэбжэл[…]
тэ, ажалай бүтээсын эрид дээшэ[…]
лэлгэ хангаха байна. Тоолэжо то[…]
дорхойлогдоһоной ёһоор, нэгэ ш[…]
но нүүрһэ малтан абахын тула 15[…]
киловатт-час электроэнерги, нефть[…]
үйлэдбэрилэн абалгада—28 кило[…]
ватт-час, 1 тонно шэрэм хайлуул[…]
хын тула — 150 киловатт-час, хүн[…]
гэн нэгэ автомашина бүтээн гарга[…]
хын тула—1500-1800 киловатт-час
электроэнерги хэрэглэгдэдэг юм.
Хүсэтэ трактор бүтээлгэдэ — 5000,
«ФД» гэжэ паровоз бүтээлгэдэ—
60.000, дүрбэн моторто самолёт
бүтээлгэдэ 150.000 киловатт-час
электроэнерги гаргашалагдадаг.
Асари ехэ гидроэлектростанцинуудай ток үгэжэ эхилхэдэ үйлэдбэриин бүхы һалбаринууд ямар ехэ далайса абаха байһыень тус

Зоотехническэ барилгын стахановска һара

Шухала хэрэг таһалдуулагдана

Ивалгын аймагай зарим колхозууд малай байра барилгаар заһал тэды худэлмэри ябуулһан байна. Типовой дулаан байраар адуу малаа хангалгын удха шанарые һайса ойлгоһон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд зоотехническэ барилгада муу бэшээр бэлэдхэһэн байха юм. Жэшээнь, Хрущёвой нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхоз 100 гаран кубометр барилгын модо бэлэдхэһэн байгаа. Коммунист нүхэр Марсуевай хүтэлбэрилдэг барилгын бригада 75 гахайн байра типовой байра богонихон саг соо барижа дүүргээ. Стахановска һара соо энэ бригада 100 үхэрэй байха байра бариха уялга абаһан байна.

Малажал ехэтэй, аймаг дотороо томо колхозуудай нэгэниинь болохо «Улаан Оронго» колхозой барилгын бригада 1000 шубуунай байха типовой байра барижа дүүргээд, мүнөө тугалай хоёр байра, нэгэ конюшни барижа эхилээ. Барилгын худэлмэридэ мүнөө 4 бригада ябажа байна. Гадна модо бэлэдхэл ба шэрэлгэдэ 20 хүн хүдэлмэрилнэ. Барилгын худэлмэриин хажуугаар малай хуушан байранууд заһабарилагдана.

Зоотехническэ барилгын һара «Осоавиахим» колхоздо муу бэшээр ябуулагдана. Эндэ 500 кубометр барилгын модон бэлэдхэгдээд шэрэгдээ, мүнөө 14 хүн модо үшөө бэлэдхэжэ байна.

Малажалые типовой дулаан байраар хангахын түлөө аймагай бүхы колхозууд бултадаа иимээр эмсэнэгүй, «1-ое мая» колхоз энэ жэл үбһэ тэжээлээр элбэг байгаа. Гэбэшье, колхоздо малай гарза болоһон байха юм. Байра муутай дээрэһээ иимэ ушар тохёолдоһон байгаа. Тиимэһээ колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Загузин) адуу малаа дулаан байраар хангахын тула зохихо хэмжээнүүдые эртээнһээ абаха ёһотой байгаа, теэд ямаршье хэмжээ абаадүй байһаар. Түсэбэй ёһоор тус колхоз 1209 кубометр модо бэлэдхэхэ байһан аад, оройдоо 20 кубометр бэлэдхээ.

Июниин 18-да болоһон ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ нүхэр Загузинда энэ һарын 20 болотор барилгынгаа бригадые һэргээжэ, хүнүүдээр бүридхөөд, модо бэлэдхэлэй ба барилгын худэлмэри үргэнөөр ябуулха гэжэ заагдаһан байгаа. Теэд энэшье шиидхэбэрие нүхэр Загузин дүүргэнэгүй.

Стахановска һарын эхилһэнһээ хойшо неделиһээ үлүү болоод байхада 4 хүниие модо бэлэдхэлгэдэ гаргаһан байгаа. Колхозойнгоо адуу малые типовой дулаан байраар хангахын тула энэ колхоз 4 байра бариха ёһотой юм.

Тэрэшэлэн Молотовой нэрэмжэтэ колхоз һүүлэй жэлнүүдтэ малай нэгэшье байра баряагүй. Бии байһан байрануудынь муудаһан ба оройгүй болонхой. Гэбэшье, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыденов барилгын худэлмэри ябуулхын тула ямаршье хэмжээ абаадүй байһаар. Нүхэр Цыденовэй гэмээр модо бэлэдхэл таһалдуулагдаһан байна. Теэд дутагдалнуудаа усадхахын тула зохихо хэмжээ абтанагүй. Нүхэр Цыденов хадаа малай байра барилгые имагтал намар хэжэ эхилхэ һанаатай. «Малай байрые бидэнэр намарай сагта бэлэдхэгшэбди. Энэ хүндэ худэлмэри бэшэ» гэжэ нүхэр Цыденов хэлэдэг.

Энэ шухала худэлмэрие һүүлшын ээлжээндэ табиха гээшэ ниитын хэрэг хойшо татаһантай адляар сэгнэгдэхэ байна. Нёдондо жэлдэ баһа иигэжэ хойшо татаһан шалтагаанһаа колхозой мал дулаан байраар хангагдаагүй һэн.

Мүн Сталинай, XVII партсъездын нэрэмжэтэ, «3-я пятилетка» ба бусад колхозууд энэ худэлмэрие ехээр хойшо татажа байна. Эдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд Гармаев, Гусельников, Акулов гэгшэд модо бэлэдхэлгые таһалдуулаад, малай байра бариха болоходоо материалгүйбди гэжэ шалтаа.

Энэ худэлмэрие аймагай организацинуудай сэгнээгүй дээрэһээ иимэ байдал тохёолдоо гэжэ сэхэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитет үнгэрэгшэ намар барилгын модо бэлэдхэхэ тухай шиидхэбэри гаргаһан аад, энээнэй дүүргэлтые шалгангүй орхиһон байна. Тиихэдэ байгша оной февраль һара соо аймсоведэй гүйсэдкомой шиидхэбэреэр модо бэлэдхэлэй ба шэрэлгын стахановска һара соносхогдоһон юм. Энэ һара соо аймагай имагтал зарим колхозууд модо бэлэдхэһэн байна. Олонхи колхозууд малай байра барилгын модо энэ һара соо бэлэдхээгүй һэн. Энээниие мэдэжэшье байгаа һаа, аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөөгэй ба колхозно барилгын таһаг зохихо хэмжээ абаагүй. Хэтэрхэдээ энэ һарын дүнгүүдыешье гаргаагүй һэн. Мүнөө ябажа байгаа стахановска һарын хангалтагүй байбашье, зохихо хэмжээнүүд баһал абтанагүй.

А. Антонов.

„Бурят-Монголой үнэндэ“ бэшэгдэһэнэй һүүлээр

„Зоргоодоо ороһон продавец“

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын майн 23-най номерто толилогдоһон юм. Бичурын аймпотребсоюзай Заганай сельпогой № 4 магазинай продавец Цыдендамбаева колхознигуудые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар хангканагүй, магазинаа хаагаад лэ зайшадаг гэжэ тэндэ хэлэгдээ һэн.

Хэмжээ абахынь тулада тус бэшэг Бичурын аймпотребсоюзай правленидэ эльгээгдэһэн байгаа.

Дурсагдаһан баримтануудай тодорһон тухай, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абаһан тухайгаа аймпотребсоюзай правлени манай редакцида мэдээсэбэ. Тус бэшэг аймпотребсоюзай правлениин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. № 4 магазинай продавец Цыдендамбаева муугаар ажаллаһан дээрэһээ худэлмэриһөө гаргагдаа. Мүн Заганай сельпогой түрүүлэгшэ Тогошеевтэ магазинай худэлмэрие һайжаруулха талаар хэмжээ абаагүй байһанайнь түлөө выговор соносхогдоо.

„Ниитэ-политическэ худэлмэри шангадхаха“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июниин 6-най номерто толилогдоо һэн. Тус статья соо Түнхэнэй аймагай Кыренскэ МТС-эй олохон агитаторнууд тракторна бригадануудтаа ниитэ-политическэ худэлмэри һулаар ябуулна гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Хэмжээ абахынь тулада тус статья ВКП(б)-гэй Түнхэнэй айкомдо эльгээгдэһэн байна.

— Статья соо дурсагдаһан баримтанууд бултадаа зүб байба. МТС-эй партийна организациин бюро дээрэ № 1, 5, 9 тракторна бригадануудай агитаторнуудай худэлмэриин тоосоонууд шагнагдажа, трактористуудай дунда ниитэ-политическэ худэлмэрие һайжаруулха талаар зохихо хэмжээ абтаа,—гэжэ партиин Түнхэнэй айкомой секретарь нүхэр Бельгаев манай редакцида мэдээсэбэ.

Суургатай байдаг сельсовет

Хориин аймагай Хасууртайн сельсовет ажалшадай эрилтые хүсэдөөр ханганагүй. Сельсоведэй түрүүлэгшэ нүхэр Брылев, секретарь нүхэр Вахрушева гэгшэд өөһэдынгөө ажал хэрэгые эрхилхын орондо сельсоведэйнгээ гэрые суургалаад, зайжа ябашадаг.

Тиимэһээ, тэндэ ерэһэн хүнүүд сельсоведэй газаа 3—4 часаар хүлеэжэ, дэмы сагаа үнгэргэхэ баатай болоно.

Тус сельсоведэй худэлмэрилэгшэд ажалаа хэзээ һайжаруулжа, ажалшадай эрилтые хүсэд хангадаг болохо юм?

А. Борисов.

Байрануудые барижа, заһабарилжа байна

МУХАРШЭБЭР. «Улаан Шуулуута» колхоз тэжээл бэлэдхэлэй худэлмэри үргэнөөр ябуулхатаяа хамта адуу малдаа байрануудые барижа эхилээ. Колхозой барилгын бригада (бригадирынь нүхэр Д. Гомбожапов) энэ жэлдэ гахайн, хонинной типовой байрануудые бариһан ба хэдэн малай байрануудые һэльбэн заһабарилһан байна. Гадна, 500 центнер таряа хадалха типовой склад баригдаа.

* * *

ЗАИГРАЕВО. Ново-Брянска сельсоведэй Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ жэлэй ба энэ жэлэй 6 һарын туршада соо малай олон байрануудые бариһан байна. 450 үхэрэй багтаха типовой 3 байра, 80 тугалай, 500—500 хонинной байха байранууды, 40 мориной байха конюшни, 100 үхэрэй байра, шубуунай байра, кормозапарник баригдаа. Мүн мал уһалха 3 шэнэ худаг малтагдаа. Малшадай байха 5 гэр шэнээр баригдаһан байна.

Ажалай эмхидхэлэй муу дээрэһээ

Колхозно ажахыда гү, али тэрэнэй зарим нэгэ участок дээрэ гүнзэгы таһалдал юун дээрэһээ гарадаг бэ гэхэдэ, ажахын шухала участогуудта колхознитуудые зүбөөр хубаарилан табижа шадаагүйһөө тохёолдодог гэжэ партиин обкомой IV ба V пленумүүдэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Энээндэ жэшээ болгон Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозые абаад үзэе.

Ниитынгээ адуу малые дулаан байраар хангахын тула мүнөө стахановска һара ябажа, байна. Тус колхоз энэ жэл 1450 үхэрэй байха 6 байра, нэгэ шубуунай байра шэнээр бариха түсэбтэй юм. Энээниие бэелүүлхын тула стахановска һара соо горьтой худэлмэри хэгдэхэ ёһотой байгаа. Теэд колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гунзенов энэ худэлмэри эмхидхээдүй. Харин барилгын бригада 11 хүнүүдһээ бүридэбэ гэжэ сааарһан дээрэ тэмдэглээд лэ һуужа байна.

Барилгын худэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулхын тула барилгын модон ба бусад материалнууд ехэ хэрэгтэй. Теэд эдэ материалнууд мүнөө хүрэтэр бэлэдхэгдээгүй. Тиихэдэ барилгын материал абахын тула фондоһоо табигдаһан урьһаламжын мүнгэ хэрэглэжэ шадаагүй.

Энэ колхозой сабшалангай газарай үбһэ ногоон һайнаар ургаа, сабшажа захалхаар болоһоор үнинэй. Теэд колхоз аяар 5 сенокосилкаяа бэлэн болгоодүй, бусад зэр зэмсэгүүдээ заһабарилаагүй, ямаршье бэлэдхэлгүй һуужа байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ үбһэ хуряалгые эмхи гуримгүйгөөр ябуулһанһаа шалтагаалжа, шэмэ шүүһэ багатай, тоогоороошье бага үбһэн абтаһан юм. Тиимэһээ малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэрһэн байна. Теэд эдэ алдуунуудаа мүнөө дабтаһаар зандаа.

Мүнөө жэлэй түрүүшын хахад үнгэрбэ. Теэд энэ колхоз гүрэндэ һү тушааха түсэбэйнгөө оройдоо 8 процентые дүүргээ. Иигэжэ энэ колхоз худэлмэриингөө бүхы һалбаряар гүнзэгы гээгдэлдэ ороо.

Эдэ бүхы баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гунзеновэй шадабаригүй хүтэлбэриин хойшолонгууд гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

А. Мангатханов.

Владимир. Володарскиин нэрэмжэтэ Курловска шэлэй заводой коллектив шэл үйлэдбэрилгээр эсэгэ оронойнгоо алдарые арбижуулаа.

Тус коллектив шэнэ технологиин ашаар эрхим шанарай шэл ехээр үйлэдбэрилдэг болобо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1-дэхи зэргын мастер А. Г. Стекленкин (зүүн гарһаа) ба П. М. Солнцев гэгшэд машина доорохи камерада бортооформитель табижа байна.

ТАСС-эй фотохроника.

Модо урадхуулга

ЁҺО ТЭДЫГЭЭР ХАНДАҺАНАЙ ЭСЭСТЭ

Модо урадхуулгын худэлмэри Удэ гол дээрэ хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Худэлмэриин графигынь ходо таһалдана. Иимэ байдалые ябууд дундаа усадхаха уялгатай байһан модо урадхуулгын Удын конторын мастернууд болон инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө зорилгые үшөөл дүүргэжэ шаданагүй. Тэдэнэрэй дунда гүрэнэй ба ажалай жаяг заршам тон һула.

Нүхэр Ципленок начальнигтай № 1 мелиоративно-барилгын отрядай коллектив илангаяа муугаар худэлмэрилнэ. Мүн № 2 МСО-гэй начальник нүхэр Гриневич, механик нүхэр Коноплёв гэгшэд участогуудта ошожо, оперативна хүтэлбэри бэелүүлдэггүй, канцеляри соогоо һанаа амархан һуужа байдаг болошоо. Тиихэдэ № 1 МСО-гэй начальник нүхэр Ципленок гэгшэ механизаторнуудай дунда жаяг заршамынь шангадхахын орондо, тэдэнэртээ хамтаран хэдэн сүүдхээр архидажа ябадаг юм.

Тус отрядуудта «КТ—12» маркын 9 трактор, хоёр электролебёдко үнинэй ашаглагданагүй, миин хэбтэжэ байна. Эдэ отрядуудай 50 гаран механизаторнуудай олониинь миин хэбтэнэ. Харин отрядуудай начальнигууд нүхэд Ципленок ба Гриневич механизаторнуудай ажалые зүбөөр эмхидхэн, тэдэнэртэй худэлмэрилхын орондо Новая-Курба тосхон руу гэртээ ошожо, хэдэн үдэрөөр амаржа байдаг юм.

Үдэр бүриин оперативна хүтэлбэри бэелүүлдэггүй дээрэһээнь болокжо, эндэхи механизаторнууд аяар 5 үдэр соо ажал худэлмэригүй байгаа. Удын конторын директор нүхэр Титенко болбол өөрынгөө мэдэлдэ байдаг инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэдтэ тусгаар даалгабари үгэжэ, тэрэниие дүүргэлтэ болгохо шанга эрилтэ табихын, тэдэнэрэй харюусалтые дээшэлүүлхын орондо, хамаг юумые өөрөө бүтээхээр «забдан», эдэ худэлмэрилэгшэдэй харюусалгые багадхадаг байна.

Мүнөө тус конторын главна инженер нүхэр Бороновский, инженернүүд нүхэд Дураков, Мирлас, главна механик нүхэр Наседкин болон техноругууд, нормировщигууд хэхэ худэлмэреэ оложо ядан, иишэ тиишээ дэмы гүйлдэжэ байдаг заншалтай болошоо. Конторын главна инженер нүхэр Бороновский гэгшэ модо урадхуулгын техникые һайн мэдэхэ, худэлмэришэдые эмхидхэн ударидажа, тэдэнэрэй ажалые зүбөөр табижа шадаха худэлмэрилэгшэ юм. Теэд, директор Титенкоһээ «айгаад», бэеэ даажа ямаршье эмхидхэлэй худэлмэри хэнэгүй. Тиихэдэ, инженер Дураков, дааһан уялгаяа гүйсэдхэнгүй, саг үргэлжэ архидажа ябадаг болошоо.

Конторые хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Титенко, тэрэниие политическэ талаарнь орлогшо Дабаин гэгшэд модо урадхуулгада байһан хамаг бүхы механизмын хүсэнүүдые ашаглаха ябадалда мэргэжэлтэдые оройдоошье хэрэглэнэгүй, харин тэдэнэрһээ таһархай байна. Иимэ байдалые саашадаа нэгэшье үдэр тэсэмээр бэшэ.

№ 1 МСО-гэй техническэ худэлмэрилэгшэдэй дунда ажалай жаяг заршам мүн лэ һула. Жэшээнь, тус отрядай главна бухгалтер, эндэ партгруппоргоор томилогдоһон нүхэр Дубровский гэгшэ участогтаа сэхэ ошодоггүй. Онохойн станци — гэртээ ошожо, хэдэн арбаад үдэр үмсынгөө ажалые хэжэ байдаг юм. Тиимэһээ, худэлмэришэд салингаа саг соонь абачагүй.

ОРС-ын магазинуудай муугаар худэлмэрилдэг дээрэһээ, модошодые эдеэ хоолой продуктнуудаар хангаха ябадал хододоо таһалдана, тиимэһээ ажалай бүтээсэ доодо хэмжээндэ байна гэжэ нүхэд Титенко Дабаин хоёр «тайлбарилдаг» юм. Энэ баримтые шалгажа үзэхэдэ, мүн лэ хүндэтэй шалтагаан болохогүй байна. ОРС-нуудай олонхи магазинуудай тиимэ гэшэгүй муугаар худэлмэрилдэгынь хэндэшье мэдээжэ. Теэд, энээниие һайжаруулха арга боломжоёо участогуудай хүтэлбэрилэгшэд хэрэглэжэ шаданагүй.

№ 2 МСО-гэй худэлмэришэдтэ хэрэгтэй болохо эдеэ хоолой зүйлнүүдые шэрэжэ байхын тулада тусгаар үгтэһэн автомашинаар отрядай начальник Гиневич, механик Конеплёв Курба тосхон руу өөһэдыгөө шэрэжэ, эндэхи магазинай нормальна худэлмэрие таһалдуулна. Иимэ баримтанууд бусадшье участогуудта бии.

Эдэ бүхы ехэхэн дутуу дундануудые хаража, мэдэжэ байбашье, «Бурмонголлес» трестын хүтэлбэрилэгшэд, нэн түрүүндэ, нүхэр Шеляпин бодото оперативна хэмжээ абанагүй. Тус участогуудта өөрөө ошожо, эндэхи инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхын орондо, трест соогоо һуугаад, «Удын бассейндэ модо урадхуулгаар тохёолдоһон гээгдэлые усадхаха хэмжээ ябуулганууд тухай» гэһэн хэдэн олон хуудаһан дээрэ захиралта бэшэдэг байна.

Теэд, энэ захиралтыень абаад үзэе. Тэрэнэй үндэһөөр Удын конторын директорые политическэ талаарнь орлогшо нүхэр Дабаин түрүүтэй хэдэн олон парторгнууд ба профсоюзай рабочкомуудай түрүүлэгшэнэр модо урадхуулгын участогуудта түлөөлэгшэд боложо гараха гэхэһээ ондоо юумэн угы. Тэдэнэр энэнэйшье урда тээ түлөөлэгшэнэр байхадаа, модо урадхуулга дээрэ эрид хубилалта хээгүй байһаниинь мэдээжэ. Тиихэдэ партийна ба профсоюзна худэлмэрилэгшэдтэ өөрөө мэдээд, захиралта үгэхэ эрхэ нүхэр Шеляпинда хэн олгооб? — гэһэн асуудал табигдана.

«Бурмонголлес» трестын таһагуудай начальнигууд, участогуудай хэдэн олон главна ба «младша» гэхэ мэтын инженернүүд, нүхэд Титенко, Шеляпин, Шатилов болон бусад модо урадхуулгые хүтэлбэрилэнгүй хаана, юу хэжэ байха юм? — гэжэ нүхэр Шеляпинһаа мүн лэ асуугдана.

Р. Павлов.

Зэмсэгүүдые харуулна. ...

жэшээнүүд тон элеэр харуулна.

Электричествые үргэнөөр нэбтэрүүлгэ хадаа манай промышленностиие шэнэ, бүри үндэр техническэ хэмжээндэ асарха байна.

Электрическэ ток хадаа химда сэнтэй продукци элбэгээр бүтээлгые хангажа шадаха ехэ үрэтэ технологическа процессүүдые үргэнөөр хүгжөөлгэдэ ба промышленна үйлэдбэрилгые шэнээр эмхидхэлгэдэ хүргэнэ. Электричествээр зэбсэглэгдэһэн промышленностьда лэ түргэн скорость, ехэ хүсэн ба үндэр бүтээсэ туйлагдадаг.

Тэрээнһээ гадна, шэнэ гидроэлектростанцинуудай үнөөр хүнгэн энерги үгэжэ эхилхэдэнь электрическэ тогой химическэ, термическэ ба бусад шанарые хэрэглэһэнэй ашаар, промышленна үйлэдбэриин технологидо бодото революци болохо зэргэтэй. Энээнтэй дашарамдан, тон ехэ скоростьтойгоор, механическа даралгатайгаар, ехэ температуратайгаар худэлмэрилдэг шэнэ машинанууд ба аппарадуудта хэрэгтэй эрхим шанарта металлнуудые арадай ажахыда үгэхэ электрометаллурги ехээр хүгжэхэ юм. Химда сэнтэй электроэнергеэр хангагдаһан химическэ промышленность искусственна хүбэн ба пластмасс үйлэдбэрилгые бүри үргэдхэхэ байна.

Ерээдүй ойрын жэлнүүдэй туршада манай промышленностьда электричество бүри ехээр нэбтэрүүлэгдэхэ, тиихэдэнь бүхы гол гол технологическа процессүүд электротехнологическа процессүүд болон хубилха зэргэтэй.

Эсэстэ, электрификаци хадаа үйлэдбэриие автоматизацилха хэрэг хүгжөөлгэдэ ехэ удхашанартай. Зарим хүбинуудаараа гү, али бүхыдөөшье автоматизировалэгдэһэн гидроэлектростанцинууд, цехүүд, мүн бүхэли заводууд мүнөө Советскэ Союз дотор худэлмэрилдэг болонхой.

Автоматизаци хадаа түсэбтэ социалистическэ ажахыда лэ хэрэглэгдэжэ болохо юм. Заводууд-автомадууд—коммунистическэ обществын техникэ мүн. Дээдэ мэргэжэлтэ хэдэхэн специалистнуудай хүтэлбэри доро худэлмэрилдэг эдэ автоматическа предприятинууд хадаа ухаан бодолой ба физическэ ажалай хоорондохи илгаае усадхаха хэрэгтэ шухала нүхэсэл болохо байна.

Эдэ хүсэтэ гидроэлектростанцинуудые ашаглалга социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ хэрэгтэ тон ехэ удхашанартай. Тэдэнэр зургаа-долоон жэл болоходо 28 гаран миллион гектар газарые уһалха ба уһажаруулха юм. Энэ талмай дээрэ Англиин, Бельгиин, Голландиин, Швейцариин ба Даниин территоринууд һула багташаха жэшээтэй бшуу. Харин США һүүлэй 100 жэлэй туршада оройдоо 8 миллион тухай гектар талмайе уһалһан ба уһажаруулһан байгаа.

Уһалагдаһан ба уһажаруулагдаһан районууд хүдөө ажахын шухала культурануудые ба малажал хүгжөөхэ томохон центрнүүд болохо юм. Тиин социалистическэ индустриин саашанхи улам ехэ хүгжэлтэ хангаха байна.

Мүн шэнэ транспортна системые ашаглалга Советскэ Союзай арадай ажахын хүгжэлтэдэ онсо удхашанартай. Тэрэнэй гол зүйлынь—ородой агууехэ Волга мүрэн ба оронон европейскэ хубиин табан далайнуудые холбоһон уһан зам болоно. Тус системын шухала хубинь—манай Эхэ ороной тон баялиг районуудые холбожо, волжско уһан замые хүндэлэн гараһан түмэр харгын магистральнууд болоно. Эсэстэ, гурбадахи зүйлынь — хэдэн олон автостраданууд болоно. Тиигэжэ байгуулагдаһан нэгэдэмэл замууд хадаа урдань үзэгдөөгүй ехэ ашаа зөөхэ ба экономическа угаа ехэ үрэ үгэхэ юм.

Капиталистическэ оронуудта орходоо манай Эхэ ороной үлэмжэ һайнинь большевистскэ партиин асари ехэ эмхидхэхы хүсэндэ, советскэ хүнүүдэй дээдэ ёһоной патриотизмда, шухала зорилгонуудые бэелүүлхын тула хүсэ ба техническэ хэрэгсэлнүүдээ туйлай ехээр хабаадуулжа шадаха социалистическэ экономикын түсэблэлгэ дотор элеэр харагдана. Тиимэһээ манайда иимэ гайхамшаг барилгануудые тон богонихон сагай туршада бэелүүлжэ шадаха бүхы арга боломжонууд бии бшуу.

Эрдэмтэд — энергетигүүд тон харюусалтатай ба орёо асуудалнуудые шиидхэхэ ёһотой. Тэдэнэй нэгэниинь юуб гэбэл, дэлхэйн техникын үшөө мэдээгүй, холо газарта айхабтар хүсэтэй электродамжуулга нэбтэрүүлгэ болоно.

Московско энергосистемые бэлэдхэхэ ябадал Куйбышевска ба Сталинградска ГЭС-үүдһээ туйлай ехэ электроэнерги абалгада тон шухала хэрэг болохо юм. Столицын ба Московско областиин ажахын бүхы һалбаринуудта тиимэ энергиие бүри химгадалтайгаар ба ашагтайгаар хайшан гэжэ хэрэглэхэ ябадал хараалха, Москвае шэнэдхэн байгуулха асуудалтай нигта холбоотой бүхы зорилгонуудые хараалан шиидхэхэ хэрэгтэй.

Арадай ажахыда энергетикэ дэлгэрүүлхэ научна асуудалнуудые шиидхэхэ хэрэгтэ энергетигүүдэй, эрдэмтэдэй ба практигуудай ехэ коллектив хабаадуулагданхай.

Үйлэдбэриие холоһоо ударидаха ба автоматизацилха, электронно техникые хэрэглэхэ ябадал үргэдхэлгэдэ орёо бэрхэтэй проблемэнүүд тохёолдоно. Техническэ олон асуудалнууд хадаа тусгаар турбинануудые, генераторнуудые ба бусад энергохэрэгсэлнүүдые зохёон байгуулгатай хамта шиидхэгдэжэ болохо байна.

Теплотехнигүүд агууехэ барилгануудта хабаадангүй байха ёһогүй. Харин Куйбышевска ба Сталинградска ГЭС-үүдтэй зэргэ худэлмэрилхэ шэнэ теплоэлектростанцинуудые байгуулгатай нигта холбоотой шухала зорилгонууд теплотехникын талаар шиидхэгдэжэ байна.

Коммунизмын агууехэ барилгануудые богонихон болзор соо бэелүүлгэ хадаа элдэб мэргэжэлтэ эрдэмтэдэй хамтын зохёон байгуулхы ажалые эринэ, мүн новатор-практигуудай хабаадалгатайгаар научна шэнжэлэлгэнүүдые эмхидхэхэ ябадал эринэ.

Коммунизмын агууехэ барилганууд Советскэ правительствын тогтооһон саг болзор соо дүүргэгдэхэнь лабтай. Энээнэй бодото найдабаринь — алдарта большевистскэ партяар, агууехэ Сталинаар хүтэлбэрилэгдэдэг ба зоригжуулагдадаг, зохёон байгуулхы зоригоор бадарһан, олон миллион советскэ хүнүүдэй патриотическа ажал болоно.

Академик А. Винтер.

Зам заһабарилдаг бригадын амжалта

БАБУШКИН. Нүхэр Броль гэгшын хүтэлбэрилдэг, түмэрзам заһабарилдаг бригада замай 11-дэхи дистанциин 4-дэхи околодкодо түрүү бригадануудай нэгэн гэжэ тоологдодог. Тус бригада июль һарын гараһанһаа хойшо богонихон сагай хугасаа соо түсэбөөр хараалагдаһан заһабарие 2 километртэ хэжэ дүүргэбэ. Иигэжэ энэ бригадынхид һарынгаа түсэбые 120 процент дүүргээ.

Бригадын гэшүүд зам заһабарилга дээрэ стахановска ажалай үльгэр жэшээнүүдые харуулаа. Жэшээлхэдэ, худэлмэришэд Иван Колесников, Александр Серебренников, Пелагея Колесникова ба бусад даалгабаряа үдэр бүхэндэ 125 ба дээшэ процент дүүргэнэд.

Н. Святогор.

СПОРТ

Июлиин 4-дэ БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ футболоор Росейска Федерациин түрүү һуурие ээлхын түлөө Сибирскэ зонын мурысөөн болобо.

Эндэ талмайн эзэд Томско городой «Торпедо» обществын командатай уулзаа. Матч 1:1 тоотойгоор дүүрэə.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-удынхидай воротэ руу добтолжо байһан үе.

Е. Кондратьевай фото.

Футболоор РСФСР-эй түрүү һууриин түлөө

РСФСР-эй түрүү һуури эзэлхын түлөө июлиин 4-дэ БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ Сибирскэ зонын 1-дэхи группын футболистнарай мурысөөнэй 2-дохи эрьесын матч болобо. Эндэ полиин эзэд Томскын «Торпедо» командатай уулзаа.

Наадалга хадаа хоёр талын тэнсүү тулалдаагаар эхилээ, гэбэшье айлшад түрүүшын тоо нээжэ шадаба. Нааданай хоёрдохи хахадта улан-удынхид тоогоо тэгшэдхэжэ, энэ үдэрэй уулзалгань 1:1 гэһэн тоотойгоор дүүрэбэ.

Һаяхан «Динамо» стадион дээрэ БМАССР-эй кубок абахын түлөө республикын хүдөөгэй командануудай хоорондо футбольно матчнууд болобо.

Түрүүшын матчда Яруунын футболистнар тарбагатайнхидые илаа, 2-дохидо закаменайхид бичурынхидые 7:1 гэһэн тоотойгоор шүүбэ.

Хахад финалда Яруунын ба Закаменай аймагуудай команданууд уулзаа. Үсэд шанга тулалдаанай удаа тээ яруунынхид 3:2 гэһэн тоотойгоор илаба.

А. Игумнов.

Һурагшадай спартакиада

Һаяхан боложо дүүрэһэн һурагшадай республиканска 3-дахи спартакиадада аймагуудай 13 ба городуудай 4 команда хабаадалсаа.

300 эдир спортсменүүд хүнгэн атлетикээр, волейболоор ба уһа тамаралгаар командна болон тус бүриин түрүү һууринуудые буляалдаа.

Заиграйн аймагай һурагшад хүнгэн атлетикээр командна түрүү һуури эзэлжэ, БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствын кубок абаба. 2-дохи һуурие Зэдын аймагай, 3-дахиие Кабанскын аймагай һурагшад эзэлээ. Волейболоор басагадай командануудай дундаһаа заиграйнхид, хүбүүдэй дундаһаа кяхтынхид түрүү һууринуудые эзэлһэн байна. Городой коллективүүдэй дундаһаа Улан-Удэ городой Пригороднэ районой басагадай команда илаа.

Баскетболоор болоһон мурысөөндэ Улан-Удэ городой Городской районой һурагшад нэгэдэхи һуури эзэлбэ.

Туд бүриин түрүү һууринуудые буляалдалгада Улан-Удын городской коллективүүдэй дундаһаа Неродов, Кузьмич, Андреев, Копылова, Угрюмова, Ильина; хүдөөгэй спортсменүүдэй дундаһаа Военкова (Заиграй), Гончарова, Григорьев, Осинкин (Зэдэ), Павлова (Тори) гэгшэд түрүү һууринуудые эзэлһэн байна. Мурысөөнүүдтэ түрүүлэгшэд БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствын грамотануудаар ба үнэтэ бэлэгүүдээр шагнагдаа.

Закаменайхидай илалта

Закаменай аймагай центр — Цакир тосхондо волейболоор республикын түрүү һуури эзэлэлгын мурысөөн болоо. Тэндэ Кяхтын ба Закаменай аймагуудай команданууд наадаба.

Энэ уулзалга эрид шанга тулалдаагаар эхилжэ, полиин эзэд 3:2 гэһэн тоотойгоор нүгөөдүүлээ шүүгээд, финалда хабаадалсаха эрхэ олобо.

Д. Цымбеев.

Артистнарай бригаданууд

Июлиин 5-да Улан-Удын ПВЗ-гэй культурын Ордондо Сибириин мэдээжэ баянист И. И. Маланинай бригада түрүүшынгээ концерт харуулба. Тус бригада городой предприятинуудай культурын байшангууд ба клубуудай сценэнүүд дээрэ наадаха байна.

Мүн июлиин тэн багаар дуунай ба пляскын 60 хүнэй составтай Волжско ансамбль Улан-Удэ ерэхэ байна. Ансамблиин программадань советскэ композиторнуудай дуунууд, ород плясканууд, хороводно ба шуточна танцанууд бии.

Д. Корпенко.

350 мянган түхэриг түлэгдэбэ

Манай республикын ажалшад гүрэнэй 1948 оной 2 процентнэ урьһаламжын 7-дохи тиражаар, мүн гүрэнэй дотоодын шүүбэритэ 3 процентнэ урьһаламжын 21-дэхи тиражаар ехэхэн тооной мүнгэ шүүжэ байна.

Жэшээлхэдэ, тэдэ тиражуудаар гансахан № 301 нөөсэлгын касса Улан-Удэ городой Пригороднэ ба Городской районуудай ажалшадта 359 мянган түхэриг түлөө. Тэдэ шүүбэринүүдэй дунда 25, 10, 5 мянган түхэригэй шүүбэринүүд бии.

Түрэл нютагаа шэнжэлхэ аянда мордобо

Ториин аймагай һургуулинуудай VI—IX классуудай зарим һурагшад түрэл нютагаа шэнжэлхэ туристска аянда мордобо. Тус аяниие аймагай дүй дүршэл ехэтэй багшанар Л. В. Мыльников, Д. Л. Бадмаев гэгшэд хүтэлбэрилнэ.

Тэдэнэр Хамар-Дабан хүрэтэр ой модотой, хада уулатай газараар ябаха байна.

Һурагшад болбол энэ аянда ябахадаа элдэб ургамалтай ба амитадтай танилсахаһаа гадна, Таглай гэжэ хадын нуурые үзэхэ, жэмэс ба үбһэ ногооной үрһэ хүрэнгэнүүдые суглуулха байна.

Р. Гармажапов.

Сэнгэлигээр амарна

Зэдын аймагай хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай 50 үхибүүд пионерскэ лагерьта амаржа байна.

Энэ лагерь Зэдэ голой эрьедэ, ой модотой хада хабсагайда дүтэхэн, угаа һайхан үзэсхэлэн газарта оршоно.

Эндэ хухюу сэнгэлигээр амаржа байгаа һурагшад экскурсинуудта ябажа, элдэб үбһэ ногоо, сэсэг набша, шулуу, хорхой сохо гэхэ мэтые сутлуулна.

Н. Гармаев.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июлиин 6. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратанай отрядуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, фронтын зарим участогууд дээрэ нютагай шэнжэтэй байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөөд, американо-английска интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ ба лисынмановска армида ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа байна гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Корейскэ арадай баатаршалга

ПХЕНЬЯН, июлиин 5. (ТАСС). Удаан байжа дэлбэрхэ бомбонуудые аюулгүй болгон, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын ажалшад бодото баатаршалга гаргана. Американска агаарай дээрмэшэд Пхеньян, Вонсан, Аньчжу ба Кореяын ондоошье городуудта тиимэ бомбонуудые үдэр бүри шахуу хаядаг байна.

Американска бомбардировщигууд удаан байжа дэлбэрхэ 50 гаран бомбо Урда Пхенан провинцидахи нэгэ город дээрэ һаяхан хаяа гэжэ «Нодон Синмун» газетэ бэшэнэ. Һандаргагдаһанаа һая һэргээн бодхоогдоһон кинотеатрын дэргэдэ 4 бомбо унажа, газар руу шэнгэбэ. Ажалай партиин гэшүүн инженер Ким Хи Ван ба тэрэнэй туһалагша Ли Кван Ху гэгшэд киноаппарадуудые заабол абарха гэжэ шиидээ. Американска бомбардировщигуудай ниидэжэ тонилһон дары, тэдэ инженернүүд байшан доторһоо бүхы аппаратурые гаргажа, аюулгүй газарта абаашаба.

Фронтдо эшелонуудые һаадгүйгөөр хүргэхэ ябадал эмхидхэлгэдэ корейскэ түмэрзамшад эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргана.

Румыниин текстильнэ промышленностиин ургалта

БУХАРЕСТ, июлиин 6. (ТАСС). Румыниин текстильнэ промышленность урдань жэжэ, хаа хаанагүй таранхай, гээгдэнги предприятинууд байһанаа, мүнөө арадай ажахын түрүү һалбари болоо.

Советскэ Союзай ахадүү ёһоной туһаламжын ба өөһэдын ехэ капиталовложениин ашаар текстильнэ промышленностиин предприятинууд шэнээр түхеэрэгдээ, шэнэ техникээр зэбсэглэгдээ, үргэдхэгдөө. Тиин 1949 ондо нооһон бүдүүдые үйлэдбэрилгэ 1947 онойхитой сасуулхада 44 процентээр ургаба. 1950 ондо нооһон бүд бүтээн гаргалга 34 процентээр, торгон бүдүүдые бүтээн гаргалга 10 процентээр ехэ болобо. Энэ жэлдэ Румыниин текстильнэ промышленностиин предприятинууд дээрэ үйлэдбэриин темп улам дээшэлээ. Олонхи предприятинуудай коллективүүд 6 һарынгаа программые болзорһоо урид дүүргэһэн ба 11 . һара соо жэлэйнгээ түсэб дүүргэхэ уялга абаһан байна.

Хитадай арадай Центральна правительство түбэд арадта туһална

ПЕКИН, июлиин 6. (ТАСС). Арадай Центральна правительствын культурын ба гэгээрэлэй хэрэгүүдые эрхилхэ комитедээр эмхидхэгдэһэн тусхай группа Тибет ошохо замдаа Чунцин ерээ гэжэ Синьхуа агентство дамжуулна. Мүнөө тус группын гэшүүд Тибедэй культурна хүгжэлтын, хүдөө ажахын үйлэдбэриин ба арадай ажахын хэрэгтэ хамаатай асуудалнуудые элдэб организацинуудтай зүбшэн хэлсэжэ байна.

Венгриин министрнүүдэй Соведтэ

БУДАПЕШТ, июлиин 6. (ТАСС). Венгриин министрнүүдэй Совет болбол дээдэ һургуулинуудта заочно отделенинүүдые 1951—1952 онуудай һуралсалай жэлдэ эмхидхэхэ гэжэ тогтообо. Заочно отделени дүүргэһэн хүнүүд очноор һуралсаһан хүнүүд шэнгеэр дипломуудые абаха байна.

Риджуэйдэ Ким Ир Сенэй ба Пын Дэ-хуэйн эльгээһэн телеграмма

ПЕКИН, июлиин 6. (ТАСС). Даб дээрэхи хэлсээнүүдые июлиин 8-да хэхээр зүбшөөржэ Риджуэйн үгэһэн харюутай дашарамдуулан, генерал Ким Ир Сен ба генерал Пын Дэ-хуэй даб дээрэхи уулзалгатай холбоотой хэдэ хэдэн асуудалнууд тушаа шэнэ мэдээсэлые генерал Риджуэйдэ мүнөөдэр эльгээгээ. Мэдээсэл соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Генерал Риджуэй.

Июлиин 5-да танай үгэһэн хоёрдохи харюу абаабди. Холбоо хэхээр танай эльгээхэ офицернүүдэй ба тэдэнэй ад'ютантнуудай тоое, мүн Кэсон руу тэдэнэй ябаха сагые зүбшөөнэбди. Тэдэнэй аюулгүй байдал хангахын тулада хэмжээнүүдые абаха байхабди. Тэдэнэй аюулгүй байдалай бүри найдамтай байхын тулада, гэнтын ушаралнуудай гаража магад ушарые тон бага болгохын тулада, «Джипүүдэй» колоннор Кэсон руу тэдэнэй ябахые дурадханабди.

Хоёр талаһаа хэлсэһэн даб дээрэхи уулзалга бэлэдхэхын ба хабаадахын тулада, холбоо хэхэ манай гурбан офицернүүд (тэдэнэй нэгэниинь полковник байха) хоёр оршуулагшадтай, мүн түлөөлэгшэдые хүлеэн абаха ябадал бэелүүлхэ персоналтай ба туһалагшадтай хамта июлиин 7-ной (пхенья[...] сагаар) үглөөнэй 5 часта (даб [...]рэ уулзалгын урда) Пхенья[...] районһоо 5 «Джип» ба 5 груз[...]гаар ябажа, Саривонь (Сярин[...]) Намчхонь (Синмаку) гэжэ г[...]раар дамжаа, Кэсоной р[...] ошохо байна. Машина бүхэн д[...] сагаан туг хадхагдаха.

Эдэ мэдээнүүдые хараадаа [...]хые гуйнабди.

Корейскэ Арадай армиин вер[...]но командалагша Ким Ир [...]

Хитадай һайндуратанай ком[...]далагша Пын Дэ-ху[...]

1951 оной июлиин 6».

Ким Ир Сендэ ба Пын Дэ-хуэйдэ Риджуэйн эльгээһэн телеграмма

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 6. (ТАСС). Токиоһоо Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, генерал Риджуэй генерал Ким Ир Сендэ ба генерал Пын Дэ-хуэйдэ иимэ телеграмма эльгээгээ:

«Июлиин 5-да танай эльгээһэн телеграммые абаабди. Пхеньянска сагаар июлиин 7-ной 5.00 часта, дээрээ сагаан тугуудые хадхаһан 5 «Джип» ба бусад 5 машинануудаар Пхеньянһаа гаража, Саривонь ба Намчхонь гэжэ газараар дамжан Пхеньянһаа Кэсон ерэхэ танай холбооной группын ябаха түсэбые зүбшөөнэб. Пхеньянһаа Кэсон ошохо үедөө энэ сахюул минии сэрэгүүдээр добтолэгдохогүй. Тэрээнһээ гадна, Кэсондо танай делегадуудай ерэһэн сагһаа хойшо Кэсоной центрһээ 5 миль радиустай район нейтральна зоно гэжэ минии зүгһөө харагдаха.

Минии делегадууд уларилай байдалһаа боложо, геликоптероор гү, али «Джипээр» я[...]ха ба[...] Ямаршье ушарта тэдэнэр то[...]ска сагаар июлиин 8-най 9 ч[...] Сеул—Кэсон замаар ябажа, И[...]жиньган мүрэниие гаталха ба[...] харгыгаар Кэсон ошохо ба[...] Эдэ делегадуудай ябалгань а[...]гүй байха гэһэн танай найдуу[...] абанабди.

Холбоото Штадуудай арм[...] генерал М. Б. Риджуэ[...]

Нэгэдэмэл Нациянуудай зэбс[...]хүсэнүүдэй главнокомандалагш[...]

„Корейскэ асуудал шиидхэхэ түрүүшын алхам"

„Нодон Синмун" газетын түрүү бэшэгһээ

ПХЕНЬЯН, июлиин 5. (ТАСС). «Нодон Синмун» газетын түрүү бэшэгые пхеньянска радио дамжуулба. Тус статья соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Хойто Кореяе зэбсэгэй хүсөөр эзэлхэ гэһэн һэдэлгынгээ буруу һүрэхэдэнь, Холбоото Штадуудай правительство Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо хүсэлөө официальна мэдүүлһэн ба Корейскэ Арадай армиин Главна командованиин түлөөлэгшэдтэй хэлсээнүүдые хэжэ эхилхэ захиралтые генерал Риджуэйдэ үгэһэн байна. Тиин, Риджуэй болбол сэрэгэй ябуулгануудые зогсоохо тухай хэлсэхые ба эбэй хэлсээ хэхые Корейскэ Арадай армиин Главна командованида дурадхаба.

Корейскэ Арадай армиин верховно командалагша генерал Ким Ир Сен ба Хитадай һайндуратанай сэрэгүүдые командалагша генерал Пын Дэ-хуэй хадаа гадаадын зэбсэгтэ интервентнүүдтэ эсэргүү баатарлигаар тэмсэжэ ба корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө эрмэлзэжэ байгаа манай бүхы арадай һаналые өөрынгөө харюу соо мэдүүлээ.

Тэдэнэр дайнай ябуулгануудые зогсоохо ба эбэй хэлсээ хэхэ ябадал зүбшөөрһэн тухайдаа мэдүүлбэд.

Американска империалистнуудай ба тэдэнэй туһамаршадай — лисынмановска урбагша бүлэгэй үүдхэһэн аюулта дайн манай газар дээрэ жэл үлүүтэй саг соо үргэлжэлэн, шуһа адхаруулжа байна. Манай шэн зоригто арад хадаа американска интервентнүүдтэ ба лисынмановска урбагшадта эсэргүүсэһэн баатарлиг тэмсэлээ, эхэ оронойнгоо нэрэ хүндын, эрхэ сүлөө ба бэеэ дааха байдалай түлөө тэмсэлээ нэгэшье үдэр зогсоогоогүй.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада эсэргүү дай хэжэ эхилхыень лисынмановска дээрмэшэдые тухирхадаа, тэрэнэй һүүлээр манай ороной дотоодын хэрэгүүдтэ зэбсэгээр хамаархахадаа, американска империалистнууд ямар һанаашалгатай байгааб? Тэдэнэр корейскэ амгалан зониие олоор усадхаха, манай городууд, тосхонууд, заводууд ба бусад предприятинуудые зэрлигээр һандаргажа, манай арадай дайшалхы зоригые хухалха, бүхы Кореяе эзэмдэхэ, Дальна Востогтохи өөрынгөө агресси үргэдхэхэ, сэрэгэй стратегическэ база болгон манай орониие ашаглаха ба корейскэ арадые богоолшолхо һанаатай байгаа.

Американска булимтарагшад ба тэдэнэй зарсанар ехэ алдуу хээ гэжэ бодото байдал харуулна. Зүб хэрэгэй түлөө тэмсэжэ байгаа корейскэ арад болбол интервентнүүдэй заналтаһаа айгаагүй, тэдээндэ богоолшологдоогүй, харин бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнөөр дэмжэгдэн, дайсанда хатуу сохилтонуудые хэбэ, баатарлиг тэмсэл ябуулан, агрессорнүүдые сэрэгэй-политическэ талаараа бүрин диилээ.

Кореядэхи интервентнүүдэй хорото хэрэгүүд тушаа зэбүүрхэһэн дэлхэйн олониитын нүлөөн ба Кореядэхи американска сэрэгэй авантюрын бүримүһэн буруу һүрэлгэ хадаа сэрэгэй ябуулгануудые зогсоохо эбэй хэлсээ хэжэ эхилхэ дурадхалтайгаар Корейскэ Арадай армиин Главна командованида хандаха тухайда Риджуэйдэ заабари үгэхыень американска зонхилхы нюурнуудые баалаба.

Эбэй хэлсээ хэхые корейскэ арадай зүбшөөрһэн ушар хадаа Кореядэхи гадаадын зэбсэгтэ интервенцидэ эсэс табиха ба эб найрамдал тогтоохо гэһэн корейскэ арадай эрмэлзэлгын үнэн байһанай үшөө нэгэн гэршэ мүн. Энэ хадаа Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын эб найрамдалта сэхэ шууд политикын шэнэ гэршэ мүн.

Манай арад — эб найрамдалда дуратай арад юм. Манай арад хэнииешье занаагүй юм, зананашьегүй. Эб найрамдал сахилга корейскэ арадай гол интересүүдтэ харюусана. Стокгольмско Уряада 13 миллион кореецүүдэй гар табиһаниинь, агууехэ табан гүрэнүүдэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталуулха тухай Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада 7.040 мянган кореецүүдэй гар табиһаниинь энээн тухайда [...]шэлнэ.

Демократическа амгалан [...] жэлтын замда ороһон корей[...] арад хадаа Кореяе хоёр хуби б[...]гон хубааһан 38-дахи параллел[...] линиие үгы хэхын ба сүлөөтэ, б[...] даанхай, единэ корейскэ гү[...] байгуулхын тула бүхы хүсэеэ з[...]шэ сусашагүй зорюулаа. Корей[...] арад эхэ оронойнгоо экономик[...] наукын ба культурын хүгжэл[...] түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэм[...] Единэ, бэеэ даанхай ба демокра[...]ческа Кореяе байгуулгада һа[...] ушарруулан, американска импер[...]листнууд аралта харша, лисын[...]новска ёһо журамые дэмжэһэн [...] «хойто зүг руу поход хэхын» [...]лада урда корейскэ марионет[...] арми бэлэдхэхэ зорилгоор Кор[...]һээ өөрынгөө сэрэгүүдые гарг[...] ябадал хойшолуулһан байгаа.

Тиин, Кореяын урда талада [...]шистска диктатурые тогтоог[...] американска империалистну[...] болбол Корейскэ Арадай-Демо[...]ратическа Республикада добт[...]хын тула лисынмановска марио[...]точнэ армиие бэлэдхэһэн ба [...]реяе Азиин сүлөөдэ дуратай а[...]дуудта эсэргүү дайн сэрэгэй ба[...] болгохо гэжэ оролдоһон байна.

Мүнөө корейскэ асуудалые эб[...] ёһоор шиидхэхэ түрүүшын ш[...] дээрэ хоёр зорилго байна гэб[...] нэгээр, сэрэгэй ябуулгануудые з[...]соохо, хоёроор, —эбэй хэлсээ хэ[...]

Манай эхэ орондо эсэргүү агр[...]сидэ американска блогой 16 о[...]нуудай хабаадабашье, дайн[...] эгээн бэрхэтэй үедэ манай ар[...] тэсэмгэй байгаа, эхэ оронойнг[...] нэрэ хүндын, бэеэ дааха байдала[...] түлөө тэмсэлдэ гайхамшаг хату[...] зориг гаргаа.

Хитадай һайндуратанай шэн [...]ригто частьнуудтай нигта хани [...]рилсаатай ябажа, үнэн хэрэгэй [...]лөө тэмсэхэ зуураа, корейскэ Ар[...]дай баатар арми американска [...]рессивнэ сэрэгүүдһээ сэрэгэй [...] моральна талаараа булюу һа[...] байба. Корейскэ Арадай армиин [...] корейскэ арадай хүсэнүүд бараг[...]шагүй ехэ. Хитадай һайндурат[...] ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлт[...]нэй ахадүүгэй туһаламжа ман[...] талада юм.

США-гэй правительствода эльгээгдэһэн венгерскэ ното

БУДАПЕШТ, июлиин 6. (ТАСС). Венгриин гадаадын хэрэгүүдэй Министерствын информационно таһагай мэдээсэһэнэй ёһоор, тагнуулай ба хорлон һүйдхэлгын ябуулга хэжэ байһан Гресэй ба тэрэнэй туһамаршадай хэрэгынь процесс дээрэ элирүүлэгдээ, тиимэһээ мүнөө Будапештдэ байгаа американска миссиин сотруднигуудые дуудан абаашаха эрилтэтэйгээр США-гэй правительствода Венгерскэ правительство хандаба. США-гэй хэрэгүүдые Венгридэ эрхилхэ этигэмжэтэ Мокма гэгшэ миссиин секретарь Альберт В. Шерер ба атташе Рут Трайон гэгшэд тушаа документнүүдые Венгриин гадаадын хэрэгүүдэй Министерстводэ дамжуулан үгөө, июлиин 5-да Венгриин территориие орхижо гарахын тула шухала документнүүдые тэдээндэ үгэхыень гуйба.

Гэбэшье, тэдэ сотруднигуудые «персона нон грата» (байхаар ошоһон гүрэндэхи правительствын этигэдэггүй дипломат — ред.) гэжэ Венгерскэ арадай республикын правительствын соносхоод байгаа һаань лэ тэдэ сотруднигууд Венгриин территориие орхижо гараха. ёһотой гэһэн заабари өөрынгөө правительствоһаа абаагбди гэжэ Венгриин гадаадын хэрэгүүдэй Министерстводэ США-гэй мисси тэрэ үдэр орой мэдээсэбэ.

Июлиин 5-да Будапештдэхи США-гэй миссидэ дамжуулан үгэһэн ното соогоо, Венгриин гадаадын хэрэгүүдэй Министерство тэдэ хоёр сотруднигуудые «персона нон грата» гэжэ тоолоод, 24 часай турша дотор Венгриин территориие орхижо гарахыень дурадхана гэжэ мэдээсэбэ.

Харюусалгата редакт[...]
Б. А. ОЧИРОВ.

Мүнөөдэр Улан-Удэд[...]

Республикын түрүү һуурие хү[...]гэн атлетикээр, велосипедээр эзэл[...]хын түлөө мурысөөнүүд БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ ста[...]дион дээрэ үдэсэй 11 часһаа ү[...] гэргэгдэхэнь. Мүн 14 часһаа бүх[...] барилдаан ба һур харбаан болох[...] байна.

Городской культура ба амарал[...]гын паркда ниитын сэнгэлгэн бо[...]лохо ба Иркутск городой гүрэнэй филармониин артистнарай концерт харуулагдаха.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-65, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—03633. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000